

PEYAMA KURD

Hejmar 66 | 09.12.2005

Kurdish weekly newspaper

Komeleyên
Kurdê
Stenbolê
Platformek
avakirin

Rûpel 7

Selwa Gulî:
Kaniya
wêjeya min,
ji kanîkên
çiyayê
Kurdistanê ye

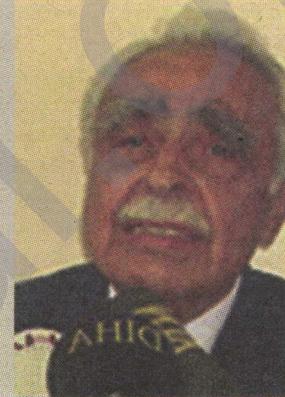
Rûpel 9

Rûpel 2-3

Tarik Ziya Ekinci
Hêzên li dijî
YE dixwazin
li Tirkîyê
sîstemê
militarîze
bikin

Rûpel 8

Mirov di rojekê de 20
caran derewan dike

Rûpel 2

Li Colemêrgê skandala
tenduristiyê

Rûpel 3

Dînên welatê me
zincîrkirî ne

Rûpel 3

Daxuyaniya hevbeş a
Malbendê Rêkxistina
derve ya 'YNK' û Liq a
6 ya 'PDK' derbareyê
helbijartinan

Rûpel 10

Hingiv û Darçîn
dermanê hertiştî ye

Rûpel 12

Vicnayîşî Iraqa pey her
di ïdareyî Kurdistan
benî yew

Rûpel 15

Merdimanî Saddam bi
makînyî qiyma îşkence
kerdiyen

Rûpel 16

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1,70 EUR

JIBO
KURDISTANA AZAD,
IRAQA FEDERAL-
DEMOKRAT Ô
ARAMIYA ROJHILATA
NAVERAST
DENGÊ XWE BIDE
LÎSTA 730

Di 2005an de 3 milyon kes jiber nexweşıya AIDSê mirin

PK (Navenda Nûçan) - Di 2995an de 3 milyon kes jiber nexweşıya AIDSê mirin. Liser hev hejmara kesen ku bi vê nexweşıya bêderman ketine li dora 40 milyonî ne. Li gor rapora ku ji alî Yekitiya Milletan ve hatiye weşandin, tê diyarkirin ku "tekoşina li dijî vê nexweşiyê têr nake û divê tekoşinek hîn xurttir" bê meşandin. Li gor raporê li dînyê her rojê 14 hezar kes bi vê nexweşiyê dikevin û 2 hezaren wan ji zarokên di binê 15 salî pêk tê. Di raporê de tê gotin ku "ev nexweşî nexweşıya heri dijwar a dînyayê ye û ji roja ku derketiye (1981) û heta niha 25 milyon mirov bi vê nexweşiyê mirine". Li gor raporê hejmara kesen ku bi vîrûsa AIDSê dijin her rojê zêdetir dibin, hejmara kesen bi vîrûsa AIDSê dijin digihê 40.3 milyoni û ji wan zêdeyî 10 milyonî jê ji kesen temen 15-24 salî pêktê. Tê gotin ku nexweşıya AIDSê bi piranî li Ewrûpa Rojhilat, Asya navîn û Asya Rojhilat zêdetir dibe. Lê cardin wek berê ev nexweşî heri zêde li Başûrê Afrikayê di giraniyê deye.

Çay û qehwe dostê kezeba reş in

PK - Lêkolînek bi 10 hezar kesan re hat kirin û eşkerekir ku çay û qehwe re liber zirara ku alqol, qelewî û hesinê zêde ku nav xwînê de digihîne kezeba reş, digire.

Xebata ku li Amerikayê ji aliyê İnstutiya Netewî ya Nexweşiyen Diabet, Hezm û Gurçikan hat kirin diyar dike ku rîska nexweşıya kezebê ligel ew kesen ku rojê ji du qedehan bêtir çay û qehwê vedixwin ji sedi 50 kêm dibe.

Xwarina hêkan ji ser guhê xwe navêjin

PK - Temamiya lêkolînen hatine kirin eşkere dike ku hêk ji xêndî şirê dayikan hemû xurikên hene vedihewîne û divê mirov xwe ji xwarina hêkan bêpar nehèle.

Proteinê di hêkê de heye ji yên hemû xurikên mayin bi qalitetir e.

Hêk ji aliyê vitamînên A, D, E û B ve gelekî dewlemend e.

Maddeya Kolin di bicihanîna fonksiyonê meji de rolekî gellekî erêni dileyize.

Ligel ku xurikek heywanîye ji di hêkan de nîsbeta rûn kêm e û rîska nexweşiyen dil û damaran pîr nîzim e.

**KWEDİ Ü DAMEZRENER
ROJNAMEYÊ**
BAYRAM AYAZ, VEYSI EFF
PEYAMA KURD VERLAC

REDAKSİYON: FADIL ÖZCELİK, HEVİDAR ZANA,
LOQMAN BERZENÇİ, MANSÜR SIDDI, MİSTAFÂ
ÇWARTAYI, NİZAR ÇAF, SEYİDXAN KÜRI, SİLEMANE
ALIXAN, PIRKEMAL, REZAN DIYAR, VİNUS FAYIQ

Mirov di rojekê de 20 caran derewan dike

PK - Li gora lêkolîneke ku di kovara Britanî Sunday Times Magazin hat weşandin mirov di rojekê de 20 caran derewan dike. Li gora vî hesabî wexta mirov devê xwe vedike ango diaxive di her sê deqiqeyan de carekê derewekê dike. Heta niha dihat zanîn ku derew nexweşîyeke psikolojik e û mirovîn "neş" derewan dike. Lê lêkolînen têr kirin eşkere dike ku gellek caran mirovîn bi nav û deng û di civaka xwe de xwedî cîhekî bi qedre ji di navde, mirov bêsebeb û bêberjewendî derewan dike. Dîrokvanê xwediyê xelata Politzer Joseph Ellis bi salan ji der û dora xwe re gotiye ku ew xaziyê şer e. Lê di rastiya xwe de Ellis di jiyanâ xwe de beşdarî tu şerekî ji nebûye.

Derev ji zarokatiyê de destpêdike

Mirov hîn di 3-4 saliya xwe de dest bi kirina derewan dike. Di vî temenê xwe de zarok xewn û hîyalen xwe bi

derewan dixemilîne. Di salen pêş de gava jiyanâ fantastik êdi hêdi hêdi cihê xwe ji jiyanâ reel re dihêle ango lingên zarok pê li erdê dike dev ji derewan berdide, lê bi temamî ji xwe jê rizgar nake. Jiber ku

gellek caran kara derewan ji zirarê zêdetire mirov fêri kîna derewan dibe û ev fêrbûn her pê re dimîne.

Lêkolîn eşkere dike ku ew kesen ku bêtir guhê xwe didin ser ramana civakê ku di

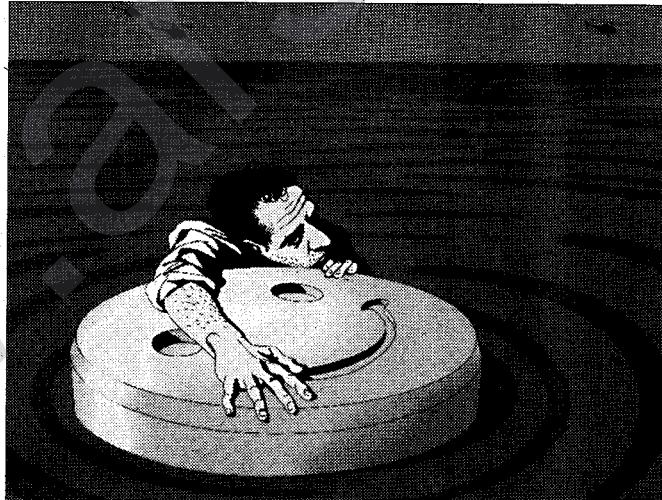
derbarê wi/ê de ci difikire û jibo xwe bi civakê qebûlkirin bide derewan dike. Mîr jibo ku xwe bipareze û baş nîşan bide derewan dike. Derewên jinan jiber alîkarî û pêwîstiya mirovan in. Mesela jin jibo ku dilê hevaleke xwe ya pîr qelew nehêle bi rehetî dikare jê re bêje ku ew zeif e.

Mirov çîma derewan dike?

Pispor hin sebebên derewê wiha bi rîz dike. Jibo ku em xwe çetir nîşan bikin. Jibo ku ji rewsek ku naxwaze pê re rû bi rû bibe. Mesela gava mirov naxwaze bi kesekî re pevçûnekê bike derewekê dike û xwe ji vê rewşê rizgar dike. Jibo ku xwe bi cinsê din re ecibandin bide. Bi taybeti ji mîr di vê mijarê de "bê sinor" in. Mîr her hewl didin ku xwe dewlemendit xuya bikin.

Mirov di mijara derewan de ji gellekî xwesbin e. Lêkolîn eşkere dike ku piraniya mirovan hîn di serî de nînin bîra xwe ku kesê pê re diaxive dikare wî bixapîne û derewan bike.

Stres mirov bi pençeşêrê dixe

PK - Zanyarê ji Avûstûraliyayê ispat kirin ku stresa hisi ji bapêşê heta pençeşêrê dibe sebeba gellek nexweşîyan. Li Sidneye pisporen İnstutiya Garvanê ispat kirin ku hormona NPY (neuropeptide) di dema ku mirov bi stresê be xwe bera nav laşê mirov dide û dibe sebebe gellek nexweşîyan. Li gora lêkolîna ku di kovara "Journal of Experimental Medicine" de hatiye weşandin Fabienne Mackay got: "Agahdariyê me yên di vê mijarê de heta niha bi sinorkirî bûn. Niha me pêwendiyê meji û sistema bexşandibûnê dît".

Her wiha pispor pêşniyar dike ku jibo mirov xwe ji stresê bidûrbixe divê bi awayekî periyodîk derkeve meşê û sporê bike.

NAVŞAN: PEYAMA KURD
THOMAS-MANN-STR.
22, 53111 BONN /
GERMANY

FON: +49 (0228) 18 00 654
+49 (0228) 18 00 655
FAX: +49 (0228) 18 00 656

WWW.PEYAMA-
KURD.COM
INFO@PEYAMA-
KURD.COM

TËBÎNÎ: PEYAMA KURD XWE MAFDAR DIBINE, KU NIVISEN JÊ RE TÊN SANDIN, KURT BIKE, EW JI ALIYE, RİZİMAN Û RASTNIVISNÉ DE DI SERRASKIRINA BERHEMAN DE AZAD E. BERHEMAN KU JI BO PEYAMA KURD JÊ TEN SANDIN HEKE LI CIYEKÜ DIN HATIBIN WEŞANDIN, NAYEN ÇAPKIRIN.

Zewaca nebextewar tenduristiya mirov tehdît dike

PK - Berjengên (delîl) nû derketin ortê ku zewaca nebextewar, pêwendiyêneyen yên di navbera jin û mîr de mirov nexweş dike. Lêkolîna zanyarê Zanîngeha Herêma Ohio rî liber derketina protetîk xwînê digire ku di çareserkirina stres û başbûna birînan de rolekî taybet dilize.

Di xebata laboratuarê de zanyaran liser milen hin kesan birînan biavî çekirin û tesbîtkirin ku birînan jin û mîrén ku pevdicînîn ji yên li hevdu derengtir rehet dibin.

Li gora lêkolîna ku di kovara "Archives of General Psychiatry" de hat weşandin, "zewaceke bi gelş ne mimkune ku mirov bê stres bihêle". Di pêwendiyêni wiha de hucreyên xwînê yên sîpi çebûna "proinflamatuar" asteng diken ku di tedawiya birînan de ji sedi 60 rolekî dilize.

Her wiha zanyaran tespîtkirine ku pişti pevçûnan nîsbeta sitokinê ligel jin û mîran di ci de bilind dibe.

Li Colemêrgê skandala tenduristiyê

Li nexweşxaneya dewletê ya Colemêrgê jiber nebûna doktorê welidandinê, Remziye Temel bi alîkariya hemşîre û xebatkarên paqîkirina nexweşxanê welidî û zaroka wê jiyana xwe ji dest da.

PK - Li gora ku hat ragihandin, Remziye Temel (21) dikeve ber halê xwe û qolincen wê dest pê dikan. Zilamê wê Aziz Temel, xezûrê wê Şükrü Temel, meta wê Feyrûz Temel û dayika wê Teybet Ölmez wê radikin nexweşxana Colemêrgê. Ji ber ku li nexweşxanê pisporê welidandinê tune ye, hemşîre û karkerekî paqîkirinê diçin ser serê Remziye û dixwazin bi zorê wê biwelidînin. Pişti 3 seetan jî zarok çenâbe û ew ji tırsan re Remziye bi ambulansê dişinin

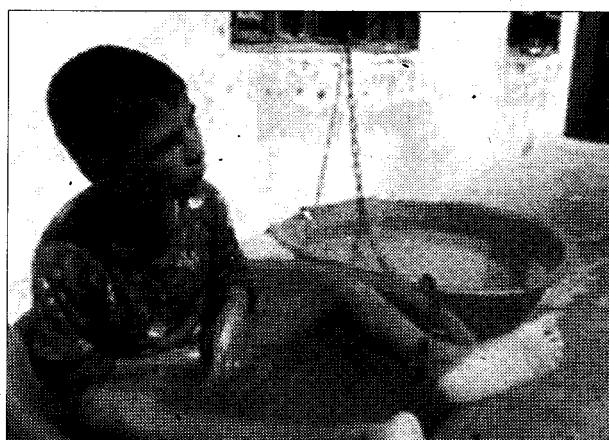
nexweşxaneya Geverê. Li geverê Remziye welidî û pitikeke mirî anî dinyayê.

Remziye dide zanîn ku hemşîreyan ultrasona wê gitine û jê re gotine ku rewşa wê asayı ye. Ew hemşîre û karkeran weke sersebebê mirina pitika xwe nîşan dide. Remziye dibêje, „Bi temamê taqeta xwe zikê min guvaşt. Yê ku ev yek dikir jî, karkerekî paqîkirinê bû. Pişti dîtin ku zarok mir, ew tırsyan ku ez jî bimrim û ez rakirim nexweşxana geverê. Dema ez

cûm Geverê min dizanîbû zarok mirî ye. Liser ruyê zarok, şûna destan diyar bû, serê wî ji hatibû hinciqandin. Em heta sibehê li nexweşxanê man û sibehê em derxistin. Ezê dozê li wan vekim. Wan dizanîbû doktor tune ye û xwestin min biwelidînin, zaroka min kuştin”.

Ev demeke dirêje ku nexweşxaneya Colemêrgê bê doktor e û rayedaran heta niha tu çareserî jibo vê pirsgirêkê nedîtine.

Dînêñ welatê me zincîrkirî ne

PK - Li bajarokê Akçakale yê girêdayî Ruhayê, malbata Bilmen keçika xwe ya din Xetîce Bilmen (13) bi zincîrê girê didin.

Malbata Bilmen ya ku li taxa Fatih Sultan Mehmet rûdinin, jiber nebûna derfeten aborî nikarin Xetîce derman bikin. Jibo ku ew ji malê dûr nekeve, wê bi zincîrê girê didin.

Dayika Xetîce Sebîha Bilmen dide zanîn ku keça wê Eyşe jî ne temame û ew sibehan ji mal derdikeye,

êvarê vedigere. Malbat bi 150 Lîreyen ku her meh Qeymeqam dide wan, debara xwe dikan. Sebîha Bilmen dayika 7 zaroka ye. Ji 7 zarokan dido, dînin.

Zilamê malê Cuma Bilmen jibo debara zarokan bi mehan ji mala xwe dûr dikeve û li kar digere. Ew nikarin him debara xwe bikin û him jî zarokên xwe yê nexweş derman bikin. Jiber vê yekê ew doza alikariyê li hemwelati û xêrxwan dikin.

Encama zewaca dotmam û pismaman: 8 zarokên kerr û lal

PK - Li bajarokê Korkut yê girêdayî Mûşê, Xalis û Mubarek Bilgin jiber zewaca ligel dotmamên xwe, bûne xwediyê 8 zarokên kerr û lal.

Xalis Bilgin ligel dotmama xwe Sakine Bilgin zewicî ye. Heta niha 10 zarokên wan çebûne ku pênc jê kerr û lal in. Kurê wî yê mezin Edip Bilgin bi Alev Özena weke xwe kerr û lal re zewicî ye û bi vî awahî hejmara kerr û lalên malbatê bûye 6.

Pismamê Xalis, Mubarek Bilgin jî l gel dotmama xwe Caize Bilgin zewicî ye û 3 zarokên kerr û lal ji wan re çebûne. Mubarek Bilgin, zarokên xwe Hacer (8), Elif (6) û Umut (4) li Enquerê derman dike û li gora'ku dibêje, ew di Karin bi riya cihazan hinekî bibihîzin. Malbata Bilgin, dixwaze ku li Mûşê dibistaneke taybeti jibo zarokên kêmendam (ozurlu) were vekirin ku ew zarok bêperwerde nemînin.

Zîroyan bi ser Mêrdînê de girtine

PK - Taxa Kayacan ya bajarê Mêrdînê ji aliye zîroyan ve hatiye dagirîkirin.

Bi milyonan zîroyen ku ji girê Cuma têñ û dirêjiya wan di navbera 3-10 santiman de ye bi ser malê taxê de girtine û xelkê ditirsîn. Şeniyê taxa Kayacan didin zanîn ku keriye zîroyan bi destpêka êvarê re

bi ser wan de digrin û dikevin herderê malêñ wan. Li gora ku dibêjin, ev 4 sal in ku ew di heman demê de dibin armanca dagiriya zîroyan û rayedaran heta niha tu çare ji derdê wan re nedîtiye. Mêrdîni ditirsin ku ev zîro zêdetir bibin û têkevin nava xwardemeniya wan û livinêñ wan. Her wiha tırsa wan ji wê yekê jî heye

ku ev zîro, bi şev di xew de di poz û guhêñ wan re xwe berdin nava bedena wan û ziyanê bidin wan.

Yek ji rûniştvana taxê Halime Demir dibêje, „Em li cihêñ ku zîro jê derdikeyin agir pêdixin, em ber derî û camêñ xwe bi paçikan digrin û em derman jî bikartînin, lê fêde nake”.

Panorama

Dilbixwîn Dara

Li Diyarbekirê çend kes bi Kurdî diaxifin?

Rapırsin û statestikeke geleki balkes di nava desten min de ye.

Ev statestik careke din nişan dide bê çiqasi em li hember çand, huner, ziman û kenveşopêñ xwe berpirsiyarin û çawa dinirxînin.

Berê jî diyare ku em pêwîstiyê nadin zimanê xwe.

Dema ku mirov vê statestik dixwîne, pir xemgîn dibe. Xemgîn dibe, ji ber ku civaka ku qîmetê nedî zimanê xwe, wê nasnameya xwe jî bi nirx nebîne.

Zanîngeya Dicle ya Diyarbekirê statestikek çekirîriye. Li gora vê rapırsinê, li bakurê Kurdistanê zimanê Tirkî di jiyana rojane de ji zimanê Kurdi bêhtir tê bikaranin.

Tiştê ku mirov xemgîn dike ev e: Ne Li Tirkîye, lê li Kurdistanê di jiyana rojane de Tirkî hakime û axaftina bi Tirkî ji Kurdi bêhtir tê bikaranin. Wê rojê min bi xwe di programeke televîzyona ROJ dê (Tirkî Derwêş) dit. Moderator bi Kurdi pirsekê ji zarokekî Kurd dike, zarokê li hember kamerayê bi Tirkî bersivê dide, hem jî bi tirkîyeke şikesti û ne rêk û pêk.

Em werin ser rapırsinê:

Di vê rapırsinê de Serokê Beşa Civaknasyî yê Fakulteya Fen û Edebiyatê Yrd. Doç. Dr. Rüstem Erkan, dide zanîn ku di encama rapırsına wan de diyar bûye ku li herêmê, (li 9 bajarê sereke yê Kurdan) di jiyana rojane de ji sedi 63 zimanê Tirkî tê bikaranin û ji sedi 30.6 zimanê Kurdi.

Berê me dewleta Tirk tewanbar dikir û digot: „Kurdî qedexe ye... eme ji ku û çawa fêri Kurdi bibin...“ niha bi dehan, kovar, rojname, malperen internetê û 3-4 kanalên televîzyonê hene dikevin her mala Kurd, lê disa ji tenê sedi 30.6 Kurd bi Kurdi diaxifin, yê din ji bi Tirkî.

Rüstem Erkan, dibêje ku wan li ser rewşa herêmê ya etniki lêkolînek pêk anîne û ew ji bo vê yekê li bajareñ weke Adiyaman, Diyarbekir, Entab, Mêrdîn, Sêrt, Ruha, Batman, Şırnex û Kilisê çûne serdana 2 hezar û 170 malbatî.

Di encama ankete de diyar bûye ku zimanê zikmakî yê ji sedi 32.5 xelkê Tirkî, yê ji sedi 54.4 ê xelkê Kurdi, yê ji sedi 8.9 xelkê Erebî, yê ji sedi 0.6 xelkê Suryani û yê ji sedi 3.6 xelkê Zazaki ye.

Di vê ankete de tiştê heri balkes ev e:

Li Diyarbekirê ku Kurd wê ji xwe re weke paytexta Kurdistanê dibînin û bûye sembla netewi ji bo Kurdan, kêm kes bi Kurdi diaxifin, zimanê ku di jiyana rojane de tê bikaranin Tirkî ye.

Li Diyarbekirê tenê 6.9% Tirk hene, lê belê ji sedi 36.9 ji xelkê Diyarbekirê bi Tirkî diaxivin. Dosteki ku li Diyarbekirê besdarî Konferansa Standartkirina Zimanê Kurdi bûbû wiha digot: „Ez geleki aciz bûm, xemgîn bûm, em ji xwe re Diyarbekirê weke sembol û nimûneya welatparêzi, niştimanperweri, berxwedan û netewibûnê dibînin, lê dema ku ez li kolanê Diyarbekirê geriyam, min dît zarok tev bi Tirkî diaxifin, weke ku ez xwe li bajareñi Tirkîye bibînim... li Diyarbekirê tenê hemwelatiyên navsalî, ixtiyar û kalepîr bi Kurdi diaxifin...“

Hîn xerabtir, li Şırnexê 57.6% Kurdan bi Tirkî diaxivin.

Nabel! Yek Kurd jî bi Kurdi neaxife, divê Diyarbekirê bi Kurdi biaxifin, ji ber ku Diyarbekir Qubleya her Kurdeki ye. Divê Diyarbekirê û Kurdistanîyên din ji çareyekê ji vê rewşa xwe re bibînin.

Hediye Dag

Têkçûna Zimên

Nizanim bala we kişand yan na? Zanîngeha Dicleyê di cend bajarê Kurdistanê de lêpirsinék balkêş liser zimanê rojane kir û di vê lêpirsinê de sosreték mezin derket holê. Sosret û şermazariyek mezin ku divê Kurdêne me, bi taybet jî sazî û partiyêne me serê xwe pê bêşinîn û giraniya xwe bidin ser vê bûyerê.

Cigirê Serokê Beşa Sosyolojiya Fakulteya Fen a Zanîngeha Dicleyê Doç.Dr. Rustem Erkan di derbarê vê lêpirsinê de eşkere dike ku "di neh (9) bajarê Kurdistanê de xelkên niştecih di jiyanâ rojane de ji sedi 63 bi zimanê Tirkî û ji sedi 30.6 ji bi zimanê Kurdi diaxivin". Anglo; her ku diçe zimanê Tirkî di nava Kurdan de xurttir dibe û bi vê re zimanê Kurdi qels dibe û roj bi roj hêza xwe wenda dike. Lêpirsin li bajarê Semsûr (Adiyaman), Dîlok (Antep), Amed (Diyarbakır), Mardin, Sirt, Ruha, Elîh (Batman), Şırnak û Kilis û bi 2 hezar û 170 malbatê re hatiye çekirin. Doç.Dr.Rustum Erkan dibêje ku "gava mirov li gelemeperiya herêma Kurdistanê li belaybûna besen zimanê binere, dibine ku ji sedi 32.5ê zimanê zikmaki Tirkî, ji sedi 54.4ê zimanê zikmaki Kurmancî, ji sedi 8.9 Erebî, ji sedi 0.6 Suryanî û ji sedi 3.6 ji Zazakiya zaravê Kurdi ye".

Di vir de dixuye ku wek zimanê zikmaki Kurmancî zedetir derdikeye pêş. Lê di jiyanâ rojane de Tirkî zedetir tê axavtin. Ev jibo min nîşana binketin û wendabûna zimanê Kurmancî ye û her ku biçe wê alozi û wendabûna zimanê me xurttir bibe. Çi li welêt û ci ji li derveyî welêt ev alozi û perestiya zimanê Tirkî di nav Kurdêne me de berdewam dike û zianek mezin dide gesbûna ruhê netewiya Kurdêne Bakur. Di vir de bêguman erk û barek mezin dikeve ser milê sazi, parti û kesayetê Kurd ku bi her awayî li zimanê xwe xwedî derkevin, pê bixwinin, pê binivisin û pê bidin xwendin. Bi taybet divê em serê xwe bi zarokên xwe, bi nifşen nuh re bêşinîn, w an bi zimanê Kurmancî perwerde bikin û bi vê re zimanê xwe liser lin-gan bîhelin. Zarok pêşeroja milleteki ne û heger ew zarok zimanê xwe jîbir bikin û lê xwedî dernekevin, mana xwe ewe ku emê piştî cend nifşan ji dirokê bêr rakirin û wek gellek milleten din wenda bibin, bîhîlin û herin.

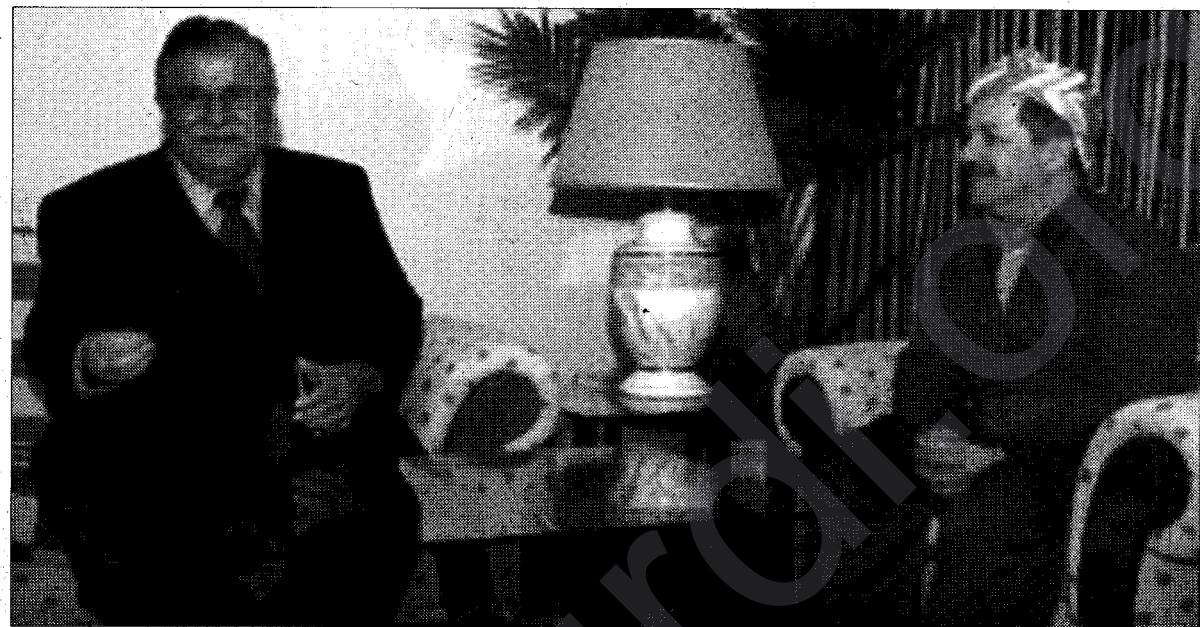
Di van bîst salên dawiyê de, şerekî mezin, bi plan û proje li dijî gelé Kurd hat meşandin. Bi navê rizgarkirina Kurdistanê welatê me wêran, milletê me koçberi nava metropolen Tirkan, û nifşen meyên nuh bi mejiyê Tirkî û Kemalîzmê hat perwerdekirin. Şerî bê mane encama xwe di vê lêpirsinê de eşkere dike. Jixwe sedemek jê ji ev bû ku bi vî şerî Kurdistan vala bibe û Kurd di metropolen mezin de bêr pişavtin (asimilekirin) û hêdi hêdi zimanê Kurmancî ji holê bê rakirin. Weki din teoriyên „bratiya sexte“ û „demokratik cümhûriyeta Tirkî“ pişavtina zimanê me xurttir dike û nahêle ku Kurd giringiyê bidin zimanê xwe û lê xwedî derkevin. Mejiyê ku ne Kurdevari be, ruhê ku ne Kurdevari be, xwina ku ne Kurdevari be, zimanê kû ne Kurdevari be, tenê tê maneya yek tiştî. MIRIN!

Îcar heger birasti em maxwazin bimrin, heger birasti em doza Kurd û Kurdistanê dikin, heger birasti em xwedî li millet û welatê xwe derdikeyin, divê em qedî û qîmetê zimanê xwe zanibin, lê xwedî derkevin, biparêzin û xwe ji ziman û mejiyê Tirk û Tirkî bişon. Dermanê vê şûstînê neteweperestiya Kurd e, xwenaskirin e û ya heri giringitir ji bi ruheki netewi perwerdekirina zarokên me ne. Derman rastiya Kurd û Kurdistanê ye, ne Tirkî ye ne ji çiroka bratiya Kurd û Tirkan e. Ziman nasnameya milleteki ye û nasname ji hebûna wi milleti ye. Jiber vê giringiyê bû ku Celadet Bedirxanê nemir digot:

Kurdino, heger hûn dixwazin xwe nasbikin zimanê xwe bixwinin û bidin xwendin!

Heger hûn dixwazin xwe bidin naskirin, dîsa zimanê xwe bixwinin û bidin xwendin!

Hilbijartinê Kurdistanê, Iraqê û xeteriyê li pêsiya me

Makzagona nû ya Iraqa ku Federaliya Iraqê qebûlkir, bi dengen Kurd û Şiiyan hatibû qebûlkirin. Bi ser ku Sunnîyên Ereb muxalefet kirin, ev makzagon bi beşdariyek mezin hat qebûlkirin û Kurdan di vê hilbijartinê de bergehêن giring bidestxistin. Di van bidesxistinê Kurdan de dewletên dagîrkerên Kurdistanê, bi taybet ji Tirkîye pir aciz bû û jibo xerakirin û têkbirina destketinê Kurdêne Başûr çi ji destê wan hat teqsîr nekirin. Çi bi riya piştgiriya Turkmenan û ci bi riya diplomasîya bi dewletên ciran û Ewrûpa re her xwestin ku di pêşketina Kurdêne Başûr de bîbin asteng û desttêwerdanen di Kurdistanê de bikin. Ji aliye din Iran alîkariya Şiiyan kir û Sûriyê ji bi her awayî piştgiri û derfet dan teroristên Sunnî û bi riya El-Qaide xwest ku di Kurdistan û Iraqê de bîbin xwedî gotin. Lê hişmendiya Kurdan û meşandina politikayê dûrbîn, bi alîkariya helwesta hêzen hevpeyman ev xewn û xeyalê van dewletên dagîrkerên Kurdistanê heta bi ciyekî pûc derketin û hişku êdi ew kumên xwe deyîn ber xwe û bifikirin. Herçiqasî ev xewn xeyalê van dewletan hîna berde-wambin ji, lê heta bi radeyekê hâtine sînor kirin û niha ji wan giraniya xwe daye hilbijartinê 15ê Cileya 2005an.

Divê helwesta me çibe?

Wek dixuye wê ev hilbijartin di diroka Kurd û Kurdistanê de bibe astek ji astêñ heri bilind û wê heta bi ciyekî pêşeroja Kurdêne li herçar parçeyên Kurdistanê tayîn bike. Meriv kare bêje ku ev hilbijartin wê ne hilbijartinek normal be, lê wê bibe referandûma federasyonek rûnişti û hetta serxwebûna Kurdistanê ji kare bê rojevê. Jiber vê ji meriv kare bêje ku qedera Kurdan bi vê hilbijartinê ve girêdayî ye. Wê

tifaqî û hevbendiya herdu hêzên sereke -PDK û YNK- di vê hilbijartinê de rola heri mezin bilize û hetta qedera Kurdan di destê van herdu hêzan deye. Herçiqasî hêzên derûdora wan û yê serbixwe ji xwedî rolek pozitîfbin ji, lê hefsar di destê van herdu hêzên sereke deye. Ev herdu hêz wek ku heta bi iro hevkariyek baş û Kurdistanî Kirine, divê ji vir û şûnde ji vê helwesta xweya Kurdistanî bidomînin û jibo vê hilbijartina giring xebatên baş, helwestek di cih de deyîn. Divê neyê jibirkirin ku wê dewletên dagîrkerên Kurdistanê jibo parçekirina listeya hevpeymaniya Kurdistanî hertişti bikin. Nimûneya vê lîztiya parçekirinê bi Partiya İslamiya Kurdistanê dest-pêkir. Partiya Yekgirtiya İslamiya Kurdistanê beri bi demekê xwe ji listeya Kurdistanî kişand û bi destê hin dewletên dagîrker derbeyek li hêza Kurdistanî xist. Ji aliye din partiya ku xwe bi navê PÇDK binavdiye û li Başûrê Kurdistanê berdevkê PKK ye, heta jê bê wê di listeya Kurdistanî de cih nestîne da ku listeya Kurdistanî jihev tarûmar bibe û Kurd têk biçin. Jiber ku PÇDK wek PKK ne xwedîye tu armancekê ye û hebûna wê tenê liser berjewendiya rîexistînî hatiye avakirin, wê di vê hilbijartinê de rolekî pozitîf nelîze.

Di vir de divê em hînekî liser rewş û helwesta Kurde Başûr ji rawestin bê ew ci difikirin û helwesta wan çiye. Li gor nûcê û gotinê ku em dibhîzin û dixwînin, Kurde Başûr (gel-girse) ji hikûmetê û ji gellek rayedarên hikûmetâ Kurdistanê ne razî ne. Wek ku di her welatekî nûavakirî de dibin, tê gotin ku li Kurdistanê ji nereti û bûyeren nebaşiyê dibin. Bi taybet xwepresti, dizî û piştgûhkirina daxwazîn gel dibin sedem ku Kurde Başûr têkevin nav taswasê û ji hikûmetê û hilbijartinê sar bibin. Di van gotinê Ozkok de eşkere

Ev rûdanek xirabe û wê bandorek neyînî (negatif) li hilbijartinê û serketina listeya Kurdistanî bike. Wê parti û rîexistînê xêrnexwaz bixwazin ku vê girseya nerazî bikşînîn aliye xwe û ji ray û dengen wan istîfâde bikin. Di vir de divê her parti û kesen welatbez hişyarbin û neyîn provokasyonê derûdore. Kêmasî ciqasî hebin, nerazîbûn ciqasî hebin ji, divê armancî û giringiye vê hilbijartinê baş bê fêmkirin û her Kurdeş beşdari vê hilbijartînî bibe û dengê xwe bide listeya Kurdistanî. Roj roja pûcderxistina armancîn dagîrkerên Kurdistanê, paraztina tê rîjewendiyê netewi û serketina listeya Kurdistanî, listeya 730 e. Heger birastî Kurd dixwazin biserkevin û di vê hilbijartinê de qeder û pêşeroja xwe tayîn bikin, divê her cûre nerazîbûn û berjewendiyê xwe deyîn aliye, beşdari hilbijartinê bîbin û deng bidin qeder û pêşeroja xwe. Anglo; deng bidin listeya Kurdistanî.

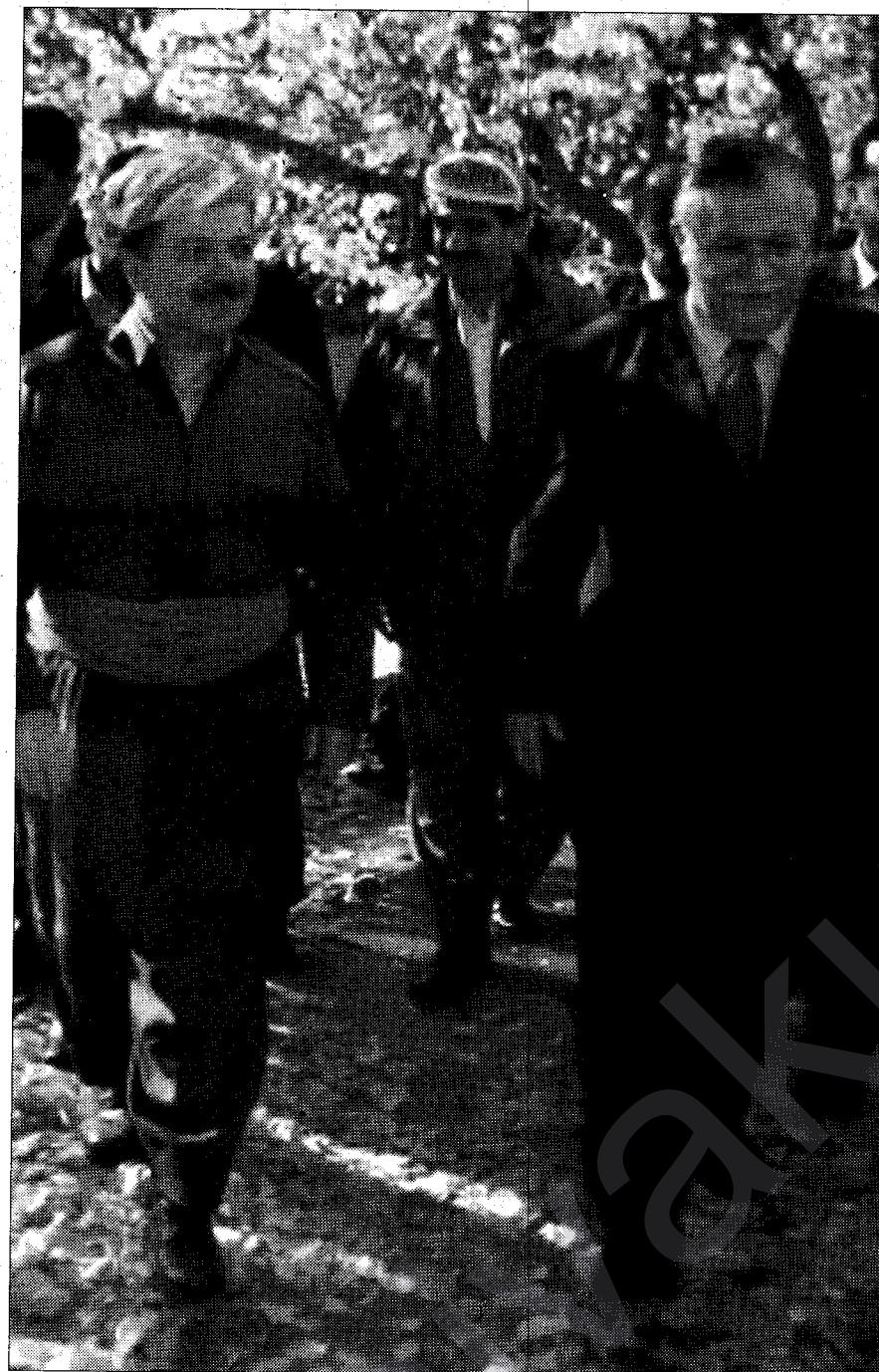
Dewletên dagîrker dixwazin ci bikin?

Wek me li jor ji bi kurtî behs kir, dewletên dagîrkerên Kurdistanê û bi taybet ji dewleta Tirk jibo têkçûna Kurdeş hertişti dikin û wê ji iro û pêde ji bikin. Iran û Şii, Sûri û Sunnî, Tirk û Turkmen û Sunnî. Bi serdana Qesra Spi, London û gellek welatên Ewrûpi, Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî hişt ku ev dewlet êdi rê û politikayê nûjen deyîn ber xwe û bi rastiya xwe bi hisin. Tirkê ku hetanî doh ew bi „Serokeşîrtî“ binavdikirin, kumê xwe danîn ber xwe û Serekerkanê Artêsa Tirk Org.Hilmî Ozkok rê û politikaya Tirkîye ya nuh eşkere kir û got „Barzanî Serokeşîr bû. Lê êdi rewş hatiye guhertî. Divê em vê rewşa guhertî qebûl bikin. Emê ji li gor vê rewşa guhertî bilivin lê em wek Tirkîye dîsa ji ne razî ne“. Di van gotinê Ozkok de eşkere

bû ku êdî Tirkîye rê û politikayênuh danîne ber xwe û ewê bi politikayênuh desettewerdanan di Kurdistanê de bikin.

Di van hersê hefteyêner derbasbûyi de jiber nêzibûna hilbijartînê Kurdistanê û Iraqê seyr û seferen rayedarên herçar dewletêni dagirker bilezir bûn. Bi taybeti rayedarêni dewleta Tirk zorî dan serdan û diplomasiyê û Wezîrê Derve Abdullah Gul serdana Sûriyê kir. Pişte Wezîrê Derve yê Iranê Mânuçehr Muttaki di 30ê Ciriya Paşîn de hat Tirkîyê. Di van serdanar de herçiqasî mijara hevdîtinan PKK hat diyarkirin ji, lê di binê wê de mijara herî mezin a hevdîtinan hilbijartînê Iraqê û rewşa Başûrê Kurdistanê bû. Jiber ku dewleta Iran û Sûriyê di Awiragelemeperiya Cihânê û bi taybeti ji di çavê Amerikayê de wek sponsorê terorizmê têni dîtin, xuyaye liser navê van herdu dewletan ji Tirkîyê xwe daye bin barê diplomasiyê û rayedarêni dewleta Tirk berdevkiya Iran û Sûriyê ji dikin, liser navê wan ji helwestê datin. Ev helwest di civîna li Stenbolê eşkere bû ku dewleta Tirk rolek neyînî girtiye ser milê xwe û dixwaze Sunnîyên Ereb ji besdarî hilbijartînan bibin da ku hêza listeya Kurdistanî bê şikenandin û Kurd di vê hilbijartîne de desthilatdriyek mezin bidestnexin.

4ê vê mehê, roja Yekşemê Wezîrê Derve Abdullah Gul Balyozê Amerika yê Iraqê Zalmay Halilzad û Serokê Partiya İslamiya Iraqê Tarik el-Hâsimiyê Sunnî anîn ba hev û li otela Conradê, li Stenbolê preskonferansek hevbeş dan. Di vê civîna çapemeniyê de eşkere bû ku „diplomasiyek veşarti“ hatiye meşandin û van hersê hêzan (Amerîka, Tirkîye û Erebê Sunnî) liser gellek xalan lihevkrine. Di civîne de hat eşkerekirin ku wê di 15ê mehê de Sunnî ji tev li hilbijartînê Iraqê bibin û di vî warî de hatiye lihevkrin. Di vir de dixuye ku Tirkîye, Iran û Sûriye liser tevlîbûna Sunnîyan lihevkrine û karê diplomasiyê dane Tirkîyê da ku bi tevlîbûna Sunnîyan hêza listeya Kurdistanî jar bibe û Kurd nebin xwediyê desthilatdariyê mezin. Zalman Halilzad ji berê de ji dixwest Erebê Sunnî tev li hilbijartînan bibin. Lê xuyaye ev civîna li Stenbolê encama „hevdîtinê bin perde“ bû û diyar dibe ku wê Amerîka û Erebê Sunnî hin nêziktir hev bibin. Dewleta Tirk ji berê de ji „diplomasiya binperde“ dimeşîne û di vî karê xwe de ji gellek caran biserdikeve. Serokê Partiya İslamiya Iraqê Tarik el-Hâsimî di vê civîne de liser navê 10 rîexistinê terorist ên veşarti li kêleka Zalman Halilzad rûnişt. Tê gotin ku Partiya İslamiya Iraqê wek şaxê „Brayê Misliman“ tê naskirin û ewê di listeya Iyad Allavî „Listeya Netewiya Iraqê“ de bi navê „Eniya Lihevhatina Iraqê“ tekeve hilbijartîne. Ev enî ji sê grûpê Sunnî-İslamî pêktê. Di vê eniyê de bi serokatiya Tarik el-Hâsimî „Partiya İslamiya Iraqê“, bi serokatiya Adnan el-Duleymî „Konferansa Gelê Iraqê“, bi serokatiya Halef el-Alan „Konseya Danûstendîna Netewî“ cih distin. Ev enî bi taybet li dijî parçebûna Iraqê - li dijî Federasyonê - radiweste û naxwaze Federasyon di makzagona Iraqê de cih bistine. Ango; li dijî daxwazê Kurdistanî Başûr in. Tişte balkes eve ku

di hevdîtinê „bin perde“ de „Rêxistina Ülemayê Sunnî“ ji besdar bûye û tê zanîn ku têkiliyên vê rîexistinê bi awayekî vekirî bi „teroristên çekdar“ re heye.

Dewleta Tirk ji zûde dixwest Erebê Sunnî tev li hilbijartînan bibin. Ev daxwaz ne jibo fêda Erebê Sunnî lê jibo têkçûna listeya Kurdistanî ye. Xuyaye dewleta Tirk di vê armanca xwe de heta radeyekê biserkekiye û Zalman Halilzad gellek ji daxwazê Erebê Sunnî maqûl ditiye. Tê dîtin ku pişti van lihevhatînê „bin perde“ wê „lihevhatina Amerika û Sunnîyên Iraqê“ têkeve jîyanê. Pişti maqûldîtina daxwazê Erebê Sunnî û berdana 300 girtiyen hepsiye Iraqî (teroristên girti), hevkari û lihevhatina Amerika û Erebê Sunnî eşkere bû. Balkêşirin tişt eve ku herdu alî ji (Amerîka û Erebê Sunnî) di lihevhatîn de „şahidiya“ Tirkîyê dixwazin û maqûl dibînin! Ev ji tê vê maneyê ku wê dewleta Tirk di Iraqê de „xwedî gotin“ be û desettewerdanen xwe berdewam bike.

Xuyaye di hevdîtinê „bin perde“ de liser gellek xalan hatiye lihevkrin û xalek herî girting ji wan ji xala „Kerkükê“ ye. Liser vê mijarê Wezîrê Derve Abdullah Gul vekirî dibêje ku „kesen ku ji koka xwe ne ji Kerkükê bin wê ji listeya hilbijartînê bêñ derxistin“. Gul eşkere dike ku bi rîberiya „Yekîtiya Netewan“ ev xebat berdewam

dikin û ev daxwaz ji alî Amerîka û hevpeymanen wê ji girting hatiye dîtin. Mana vê gotinê eve ku wê Kurdên ku bi resenê (eslê) xwe ne ji Kerkükê bin ji listeya hilbijartînê bêñ avêtin û wê nikaribin dengê xwe bidin listeya Kurdistanî. Ev ji jibo Kurdish xeteriyek mezin e. Di vir de pirsek sereke derdikeve holê: Gelo di van hevdîtinê „bin perde“ de wekî din ci hatiye nîqaşkirin û di derbarê pêşeroja Kurdish de ci soz hatine dayin? Gelo êdî Amerîka û hevpeymanen xwe pişta xwe didin Kurdish? Ev pirsên girting in ku divê Kurd bi serêşandinek mezin liser bifikirin û jibo pêşerojê xwediyê plan û projeyen rasteqin bin....

Di vir de divê Kurd li xwe haydar û şiyar bin û hesabê xwe baş bikin. Wê dewletêni dagirkeren Kurdistanê rehet nesekinin û jibo têkçûna daxwazê Kurdistan her lîztiha xirab bikin. Xuyaye pevçûn û şerê ku di navbera xorten Dihokê û Partiya Yekgirtiya İslamiya Kurdistanê de derketiye destpêk û nişana van kiryar û helwesten dewletêni dagirkeren Kurdistanê ye. Paraztin û xwedîlêderketina berjewendiyen netewi ji her demê zêdetir girting bûye. *Divê Kurdên herçar parçeyen Kurdistanê jibo paraztin û serketina Başûrê Kurdistanê cihada xebat, hevkari, yekîti û diplomasiyê ilan bikin û ne li paşerojê lê li pêşerojê bifikirin.....*

Cemal Batun

Gelek gavê bas, Hin gavê xerab...

Di van hefteyen dawî de, li Kurdistanê û li derveyê welêt çendin konferansên giring li ser pîrsa Kurd lidar ketin. Xalek balkes ên van konferansan ew bû ku ev konferans ji alî Kurdish bi xwe ve hatin organizekîrin. Li paytexta Kurdistanâ azad Hewlîrê, li ser Rojhilata Navîn û cihê pîrsa Kurd hate rawestan. Li Parisê, Hevbendiya demokratik a Kurd li ser pîrsa Kurd di avahiya Parlementoya Fransa de, konferansek bi besdariyek berfereh pêkanî. Ev çendin konferans ji alî hevbendiya Partiya Demokrat a Kurdistan-Bakur û Partiya Sosyalist a Kurdistanê ve têni girêdan.

Dibe ku hin kemasîyen organizasyon, teknik û stratejiya ku - çima mirov van konferansan lidar dixe û dixwaze bigihije ci? hebin, lê li gor baweriya min lidarxitina van konferansan bi serê xwe gelek pîrsan tîne rojêv: ku ew ji gavek erêni ye...

Pîrsa hevkariyê di nav tevgera siyasi û demokratik a Kurd, her û her dem pîsek gelek giring e û divê rîz ji bo xebatên hevkariyê bêtin danin. Di van konferansan de; Kurd ji her çar aliyen Kurdistanê besdarî dikin û bi pîrrengiye xwe ya siyasi, ideo-loji û bir û rayen xwe yêncêwaz diyalogek neteweyi lidar dixin.

Ez bawer im: Kurd iro ne gelek dûri navdewleti ne ji. Em dibînin ku siyasetmedar, berpîrsen hêzîn civati û rojnamevanen Kurd bi berpîrsiyareh herî giring ên navneteweyi re rûdinin û pîrsa xwe ya neteweyi tînin ser mîzê.

Nêzikahiya li ser bîngehê berjewendiyen neteweyi pîrsa Kurd bihêzir, girantir û birûmettir dike. Ev hewlîdan û xebatêni di vê çarçoweyê de têne kîrin çareseriya pîrsê bi xwe nêziktir ji dike. Ev gotin di gelek ziman de heye: Yekîti hêz e!

Li aliyê din, hin kesayeti yê bê serûber tewanen giran tînin ser tevgera siyasi, demokratik a Kurd. Bi navê kurdâyetyê tewanen weha nabe were hemberê têkoşîna Kurdistanê. Rexneyen avakar pêş li ber yekî vedikin, lê tewan û vekirina birinan: grub, civat û rîexistin tînin hemberê hevûdu. Ger di serê van kesan de baweriya ku ew tiştek „xerî“ dikin hebe, ev qet ne rast e.

Doza azadiya Kurd û Kurdistanê, bi bizava berpîrsiyarek zanîstî ve dikare pêş bîkeve. Di çarçoweyê rexneyen li ser bîngehê zanîstî û avakar de tevger pîrsen xwe baştir ji dibine. Lê, ne bi spekulasyon û derew û tewanen...

Sed xwezi jê re ku tevgera Kurd iro digihîjê vê zanîn: bi pîrdengî û pîrrengiye xwe Kurd ji rîexistin, felsefeyen, ideo-lojiyên cuda: dikarin di bin siwana berjewendiyâ neteweyi de bigihijin hevûdu...

cbatun@yahoo.se

biraveti

Bayram Ayaz

Demokrasî, hilbijartina Meclîsa Iraqê û rola Kurdistanê

Di hejmara buhuri de min bi kurti behsa hêz û potansiyela logistik ya Kurdistanê jibo demokratizekirina Rojhilata navin kiribû. Me işaretî du faktorên sereke kiribû: zêde zimanzanîn û sarazayê kulturên cuda bûn. Em dikarin du faktorên din jî lê zêde bikin: pirr ayini û pirr etnikî. Ev her çar faktor bi hevdu ve girêdayî ne ji; Etnisite, ziman, çand û wek beşek giring ji çandê û baweriyê mijara din.

Di Konferansa Parisê ya ku HEVBENDI roja 29ê 11. 2005 organizekiribû de, ev babet bi nérînên cûr be cûr û balkêş hatin gotûbêjikirin. Beşdaran işaretî vê xususiyeta Kurdistanê û rola çeker êrîni ya serokatiya Kurdistanê kirin. Rojavayî di Kurdish de şansê mimariya demokratizekirina herêmê dibinin. Baş e, me demokrasiyek çawa divê?

Demokrasiya rasteqin ew sistem e, ya ku tê de hemî ziman, çand, etnisite û olén cuda azad bin, mafêñ di van qadan de bi rêk û pêk werin cibecîkirin û bi azadi werin bikaranin. Herwisa di nav van faktoran de hevahengî û gotûbêjek piralî û bêrdar hebe. Medeniyet û demokrasiya heri pêşkevti ev e.

Jibo sistemek demokrat bi vî rengi pêdivî bi civakek sivil, rêkxi, xwenda û zana heye. Ev civak pêwiste derî û şibakên xwe ji medeniyetê cihani-(universal) re veke, bibe perçeyek ji dinya pêşkevti û ronak. Têgihineke wisa serê her tiştî hewceyî bi zanîn û bireweriyek bi toleranz jibo xeytê xwe heye. Kesê ne ji dinê me, me divê rêz li baweriya wî bigrin. Kesê bi zimanê me naheyive û xwedî çandeke cuda ye, me divê rêz li ziman û çanda wî bigrin û hewl bidin ziman û çanda yektit hînbîbin, daku em bikarin hevdu têbigihin û binasin.

Cirokek me Kurdish heye, min gelek caran di zarokatiya xwe de ji bavê xwe rehmeti bihîstiye. Dema behsa muslim û xeyrîmusliman dibû, wî digot: „Eger di malê de bay fileh û kur musliman be, liser kur ferze pêşî bavê xwe yê kal li pişta xwe de bibe dêrê û ew ji ji wê lêde here mizgeftê! Eger kur vê yekê neke nimêj û duayêne wî qebûl nabe.“ Dinê islamê ji vê yekê re çi dibêje nizanim, lê ev nérîn hûmanîzma Kurdayetiyê ye, ya ku divê em ji xwe re bikin ilim, rê û rêc û rêber.

Di Konferansa Parisê de tiştî min heri zêde dilşad kir, gotara birêz Reban Qas, Metranê Hewlîr û Amediyê bû. Wî got: „Çi mesîhi ci musliman em hemî xuş û birayê hevin. Ez Aşuri me, ez Kurdistanî me û Kurdistan welatê me gişan e, welatê Kurdish, Aşuriyan, Kildanî û Turkmenan e!“ Dema wî van gotinan kir, bavê minê rehmetî hat ber çavê min. Gotinê Serokê Kurdistanê kak Mesûd Barzani ku di peyama pîrozbahiya cejna filehan de, digot „Ez cejna xuş û birayê mesîhi yê Kurdistanê pîroz dikim.“ Kurê binemaleki Şêxê Neşîbendi ji mesîhiyê Kurdistanê re dibêje „xuş û birayê min!“ Mirovayeti, demokrasi û medeniyet ev e. Ev exlaq, ev zanîn, ev têgihin, ev mentalite dikare bibe mimar û endazêre demokrasiyê û medeniyetê li Kurdistanê, li Iraqê û li seranserê Rojhilata navin.

Bi munasebeta hilbijartinê li Iraqê û basurê Kurdistanê ev babet bi şeweyekî giring derdi keve pêş me. Jiber ku encamîn vê hilbijartîne de liser prosesa azadiya Kurdistanê, demokratizekirina Iraqê û Rojhilata navin zêde zêde bandora xwe bihêle. Meclisa netewî ya Iraqê jibo çar salan tê hilbijartin. Di vê periyodê de dê gelek bîryarêne dîrokî bêne dan û hejmarek zêde yasayêne bingehin giring werin derxistin. Sistema dewleta Iraqê dê bi her awayî bê nûjenkirin, reorganize bibe. Ev meclis wê van karan bike û em hê şirîkê vê dewletê ne.

Jibo ku li Rojhilata navin demokrasi serbiceve û Kurdistan azad bibe, pêwiste Kurd û Kurdistanî di hilbijartîne de dengekî zêde bidestxin, li Meclise bibin hêzek esasi. JIBO VÊ YEKE HER HEMWELATIYÊ KURDISTANA AZAD LI HEMÎ DEVERÊ DINYAYÊ DIVÊ HERIN SER SENDOQAN Û DENG BIDIN LISTA DEMOKRASİYÊ Û MEDENİYETÊ, YANI LISTA 730!

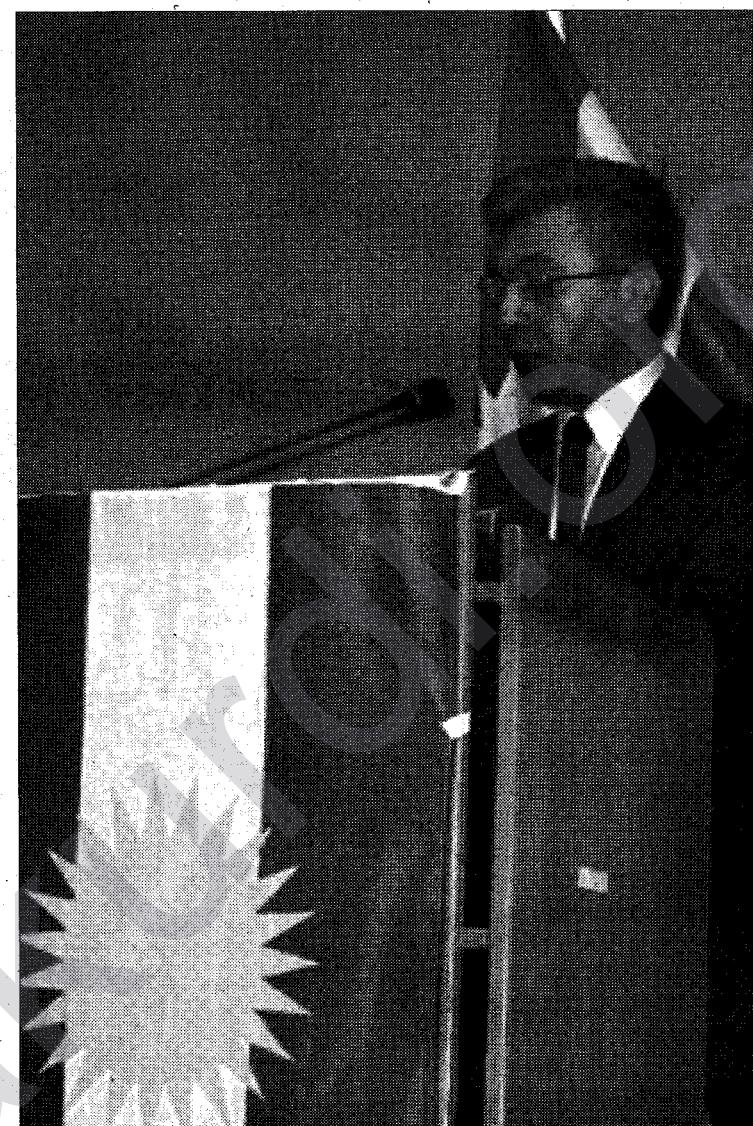
Axaftina Konferansa Parîsê

Keya Îzol

Xwişk û birayêne giranbiha, mîvanenê hêja Pêşî dixwazim spasîyên xwe yê germ pêşkeşî Hevbendiya Demokrat a Bakurê Kurdistan bikim û serketin jibo vê Konferansê daxwaz dikim.

Di nav çend salan de bi destxistina destkeftîyên li Başûrê welatê me, pirsa Kurd wek pirsek giring û acîl cihê xwe li rojeva Rojhilata Naverast de girtiye. İro ne tenê Kurd bi xwe, lê belê berpirsên rejîmên dagîrker, dewletên cihanê jibo binavkirina pirsa Kurd serê xwe dişenin, çareseriyek giştî jibo hemû perçeyen Kurdistanê mineqeşe dikin. Pirsa Kurd yek pirs e. Herçend welatê me bêyi iradeya Kurdish hatibe dabeş kîrin jî pirs yek e, welat yek e. Divê em jî bi vî çavî li pirsa xwe mîzezikin. Divê em azadiya Başûr kû hêj ew pêvajo bi temamî xilas nebûye jî wek qonaxek destpêk jibo çareserîya hemû besen Kurdistanê qebûl bikin û li gor wê gavêne xwe bavêjin. Ev rastiya ha iro ji alîyê dijminen me tê zanîn, hemû hewldan û xebatê wan liser bingeha pêşîlegirtina vê pêvajoyê hatiye avakirin. Xebata diplomasiyê, kiryarêne terorîstî, tehdît û erişen wan li Tirkîye, Iran û Suriyeyê liser vê bingehê pêk têne.

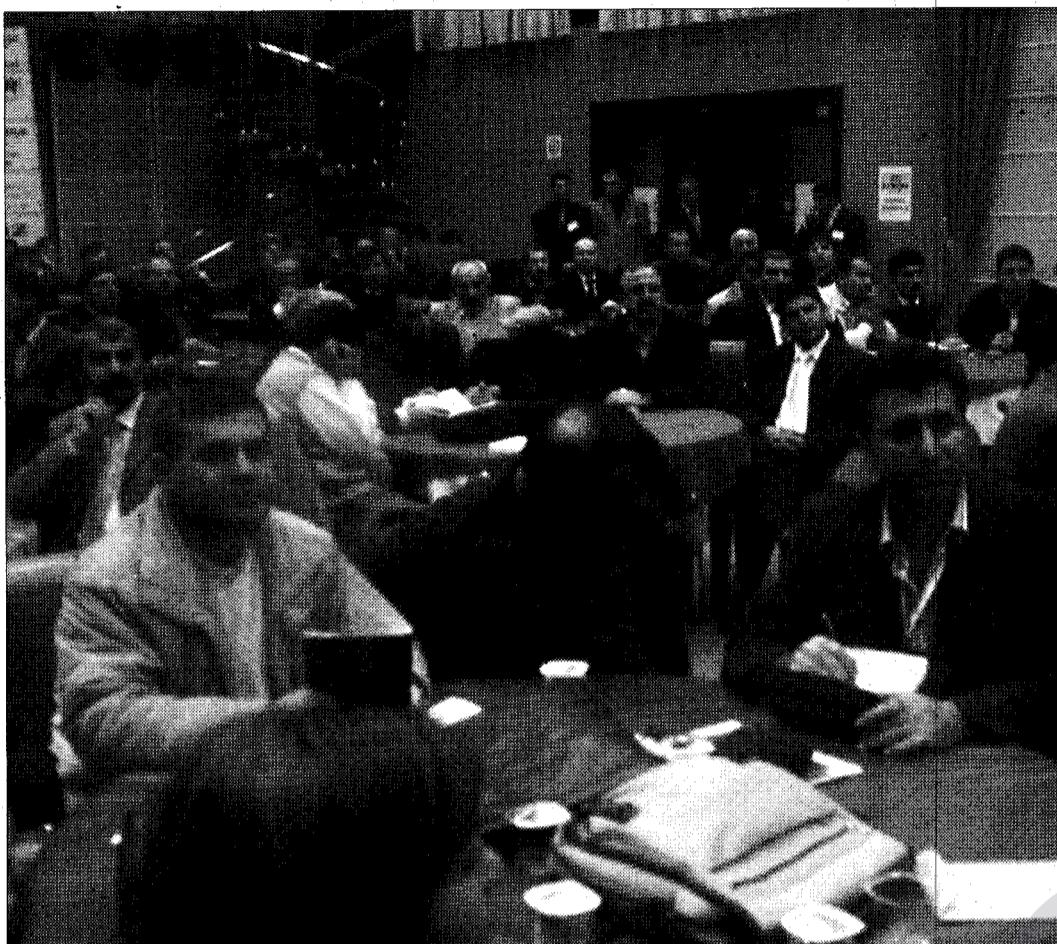
Ew dê berdewam bin û xebatêne xwe bikin. Divê em jî girêdayî vê rastiya xwe jibo xebatek dûrûdirêj amade bikin. Hemû hêzên xwe yê siyasi, civakî, sivil û demokratik jibo berjewendîya neteweya xwe seferber bikin. Nabe di merheleyek wiha hessas de em hêj bêyi yekitîyek siyasi bin. Nabe li derveyî welêt hêj temsilek demokratik û sivil a me Kurdish tunebe. Nabe em li peyhamleyêne dewletên dagîrker stratejîyen xwe tesbit bikin. Em hemû baş dizanîn bêyi yekitîyek siyasi Kurd dê nikaribin bersiva vê dema hessas û giring bidin. Heke iro li Başûr gelê me hin destkeftîyên giring bidestxistibin, ewe berhemê xebat û têkoşînek dûrûdirêj, bi pêkanîna otorîteya siyasi a hevbes mumkun bûye. Raya giştîya cihanê, terefîn siyasi li Iraq û dewletên Rojhilata Navîn jiber ku Kurdistan Başûr xwedan yekitîyek wiha ne, ew cidi girtine û mecbûr mane ku desthilatiya Iraqê teslimî Kurdistan bikin herweha statuya federe a jibo Başûrê Kurdistanê qebûl bikin. Ev karê gellek zehmet bi saya yekitîya Kurdish pêk hatiye. Lawazîyek biçûk di vî warî de dê bibe sebeb ku Kurd ji van hemû destkeftîyên netewî bêpar bimînin. Em jiber xebata wan serbilind in û daxwaz dikin ku heta ku her bostek axame rizgar bibe ew nabe dev ji vê rîyê bernedin. Hêviya me me-

zin e em jibo pêşerojê xweşbin in. Lî xebat berdewam e. Karê zehmet hêj maye. Erkek dîrokî û pîroz liser şanê wan û li ser şanî me hemûyan e. Divê hemû xebatê me vekirî û şeffaf be jiber ku pirsa me pirsek rasteqin û legal e. Hêzên dagîrkeren jibo ku daxwazên Kurdish jibo maf û azadîyên xwe reş bikin di pêwendiyêne xwe yê navbeyen welatan de her daîm tevgerên Kurdish wek tevgerên illegal, neqanûnî, nemeşrû û heta wek tevgerên terorîst didan nasandin. Jiber şertîn dijwar, jiber ku dijmin pêşî lê girtibû gellek ji me nikaribûn bîkevin nav xebatek vekirî. Ev rastî jibo dijmin awantajek mezin pêk anîbû.

İro rewş bi temamî hatiye guhertin. Li derveyî welêt li Diaspora hejmara Kurdish gihaştîye ser milyoni. Piranîya van Kurdistan li nav welatên YE yê dijîn û gellek ji wan hemwelatîyen Ewrûpi ne. Ev rastiya jibo me awantajek mezin e. Pirsa me iro bi destpêkirîa pêvajoya endametîya Tirkîye jibo YE yê hatiye rewşek nû. Nêzîkî 20 milyon Kurdistan Bakur dê di nav 10 salan de bibin hemwelatîyen Ewrûpi. Pirsa me herweha bûye pirsek Ewrûpi jiber ku bi sedhezaran Kurd ji iro ve û nêzîkî 20 milyon Kurd ji di rê de ne ku bibin hemwelatîyen Ewrûpi. Bi bawerîya min ew realîte jibo Kurdish û xebata diasporayê dikare bibe bingehêk bîhêz ku em bikaribin jê istifade bikin. Em Kurdistan Bakur gellek caran daxwaz, hêvî û gîliyên xwe jibo Kurdistan Başûr dibêjin; ji bo ci yek nabin, hikûmeta herdu idare yek nakin û gîliyên wekî din pêşkeşî wan dikin. Pirsên wiha divê em ji xwe bikin. Gelo jiber ci em Kurdistan Bakur, gava imkanîn mezin ketiye destê me, nikarin yekitîya xwe ya siyasi pêk bînîn? Bi kîmanî li derveyî welêt liser esaseki netewî hemû hêzên xwe yê sivil û demokratik yek nakin? Pirsa esasî li vê Konferansê bi bawerîya min ev e. Kurdistan derveyî welêt iro xwedî tecrubeyek giranbiha ne. Di warê rîxistinî, xebata lobî û diplomasiyê, di warê mobilitîzîkîn de dikarin dêrwan xwe bîlizîn. Heryek ji alîyê xwe ve di nav xebatêne hevbes de ne. Armanç yek e lê xebatêne wan cihê ye. Gelo jiber ci em nikarin koordîneyek hevbes pêk bînîn? Bi bawerîya min heke daxwaz û vízyon hebe, ku ez bawerim sedi sed heye, hewl bidin ku ev kîmasiya ha çareser bibe. Heke di xebatek wiha pîroz û pêwîst de em serbîkevin nîfşen paş me dê bi awayekî baş behsa neslê me bikin, heke em sernekevin dê gotinêne wan jibo me xirab be. Xebatek bi heyecan, pîroz a ku di berjewendîya netewa Kurdish de ye li hêviya aktorîn xwe ne. Kerem bikin erk û wazîfeyen xwe bicîh bînîn. Wext gellek kin e.

Komeleyên Kurdê Stenbolê Platformek avakirin

Stenbol - Komeleyên bajar û navçeyên Kurdistanê yên ku li Stenbolê hatine damezirandin, di 4ê Çileyê Pêşin de li Stenbolê hatin cem hev û komcivîna xwe ya yekê pêk anîn.

Komcivîna yekemin ya DGD - Platform (Platforma Komeleyên Rojhilat û Başûre Rojhilat) katjimîr 18:00 an, li Saraya çandî ya şaredariya Bagcilar destpêkir. Komcivîn bi axaftina endamê sekretaryaya pêwendî û rêvebiriyê Yaşar Akyüz vebû. Yaşar Akyüz liser navê BINYAD (Komela Çewligiyan) di nava sekretaryayê de cih girtibû. Piştire bi riya slayt bajarên Kurdistan û dewlemendiyên dîrokî yên Kurdistanê hatin nişandan. Endamê komeyla Xolxoliyan û Çewligiyan Mehmet Tüzün liser pewîstiya rexinîn sîvîl û rola wan sekini. Mehmet Tüzün li ser xebata Yekbûna Komelê Kurdistan Stenbolê û armanca vê platformê ji agahdarî da amadebûyan.

Piştire dîwan hat hilbijartîn. Liser daxwaza dîwanê Yaşar Akyuz rîznameye DGD - Platform xal bi xal xwend. Ji mîvanan bi qasî 15 kesan li ser rîznamê ditinê xwe anîn zimîn. Hemû kesen ku axivîn bal kişandin ser pêwîstiya Yekgirtina Komelê Kurdistan Stenbolê. Piraniya axaftvanan pîrsa Kurd ji anîn zimîn û

politikaya înakar û asîmîlekiyîna Kurdan rexnekirin. Piştî guftûgo û geneşîyan bi raydanê rîznameya DGD- Platformê hat pejirandin.

Di komcivîna DGD-Platformê de serokê Şaredariya Bagcilar Feyzulah Kiyikli û Qeymaqamê Bagcilar ji axivîn.

Gelek kes û dezgehan bi birûskêن xwe damezirandina DGD- Platformê pîroz kirin. Xwedîyê rojnameya herêmî „Tunceli Emek“ Husnîye Karakoyun û ji redaksiyona „Peyama Kurd“ Seyîdxan Kurij ji bi peyamekê damezirandina DGD- Platformê pîroz kirin.

Xebata Yekîtiya Komelê Kurdistan Stenbolê di sala 2003 an de destpêkiribû. Sala bîhûri jibo bi awayekî bi rîkûpêk meşandina vê xebatê Sekretteryaya Pêwendî û Rêvebiriyê hatibû damezirandin. A.Hakim Daş, Hayrî Genç, Mehmet Tuzun û Yaşar Akyuz di sekretaryayê de cih girtibûn. Vankesan jibo DGD- Platformê rîznameyek amade kiribûn û komcivîna yekemin birêkxitibûn. Komelê Kurdistan Stenbolê jibo armancê cihê cihê hatine damezirandin. Lî hevbeşîya wan ewe ku ne komeleyên politik in, endamê wan xwedîyê ditinê cûrbecûr in, lê bi armanca hevkariya hemşehriya û aresekirina pirsên civakî hatine

damezirandin. DGD Platform ji bi armanca hevkariya Kurdistan Stenbolê, piştigirtiya Kurdistan Kurdistanê û bilindîkirina pêwendiyên di navbera bajarên Kurdistanê û Stenbolê de hatiye damezirandin.

Di Komcivîna DGD Platform de 400 berpîrs û nûneren 39 komeleyên endamên DGDê besar bûn. Di komcivînê de bîryara federasyona komeleyên bajaran û paşê ji konfederasyona wan federasyonan hate sitendin.

Di dawîya komcivîne de jibo meşandina kar û barê DGDê komîteyek rêvebir hat hilbijartîn. Komîteya rêvebir ji van kesan pêk tê:

Mehmet Deniz, ji Komela Semsûriyan (Adiyaman)

M. Emin Baltaş, ji Komela Batmaniyâ

A.Hakim Daş, ji Komela Kozluxiyâ

Hayrî Genç, ji Komela Swêregiyan

M. Emin Dindar, ji Komela Cizîriyân

Mehmet Tuzun, ji Komela Çewligiyan (Bingol)

Orhan Yalçın, ji Komela Bedîsiyan

Yusuf Tuncil, ji Komela Wanîyan

Taki Eren, ji Komela Pasûriyan (Kulp)

M.Ihsan Çevik, ji Komela Farqîniyan (Silvan)

Kadîm Kan

BÊBEXTÎ

Tîşte herî hêsan xapandina merivekî bi namûs e
LA FONTAÎNE

Bi awakî westiyayı xwe berda ser dîwanê. Çavên xwe girt. Vegeriya zarokiya xwe.

Wexta wî cara pêşin guhdariya wê çirokê kiribû 9-10 Salî bû. Jiber vê çirokê, di zarokiya xwe de ji koran gelek hez nedikir û baweriya wî bi hafizan ji nedihat.

Jî deste wî bihata ji kêm alikariya wan dikir. Gava hewcetiya korekî pê heba xwe dûrdixist. Destê wan nedigirt û nedibirin alîyê din ê kolanê. Her cara ku başı, xirabi, qalesi û edalet bihata holê ev çirok dihat bir û ber çavê wî. Xwe wek kurikê çirokê dihesiband ku çawa dê û bavê wî wê ji hevdû bîba û ew bixwe ji wê bîba kurê korekî bêbext.

Kurikê biçûk siwarê kerê bû, bav û dê ji li pe y û berê xwe dabûn bajêr.

Malbat di réda dîghê korekî ku bi darê xwe yê dirêj çeq û çûqa wî ye û liberxwe dide ku xwe bîghîne bajar. Pêşıya ku malbat xwe bîghînê evê kor, di navbera xwe de qerarê didin ku wê, wî bixwe re bîghînin bajêr.

-Bira, eger tu dixwazî hetta bajêr tu kari li kerê me siwar bî.

-Wey xwedê ji te razî be, welle ez gelek westiyame.

Mêrik ji kurê xwe ji kerê dadixine û hafiz li kerê siwar dike.

Bi xweş sohbet xwe dîghînin bajêr.

-Hafiz em gihiştin bajêr, ma tuyê bi kuda herî?

Hafiz dipirse:

-Em niha li nava bajêrin yan li qiraxa bajêr in ?

Em li nav bajêrin, eger cihê tuyê heriyê nîze em karin te bîghînin cihê te.

-Cihê min nîzê qereqolê ye, hema hûn min liber qereqolê deynin ez karim riya xwe bibînim.

Wexta dîghîn cem qereqolê mêrik dibê havîz keremke were xwarê em li cem cihê tu dibeji ne.

Hafiz bi dengeki ku heta kare dest bi qîrînê dike:

-Hawar, haho, ez ê kor û belengaz, ez ê sefîr û reben, evê bêbext kure bêbexta, dixaze kerê min û jina min jimin bistine!

Çend meriv li wan kom dibin û dikevin pêşîra mêrik:

-Ma tu ji xwedê ji şerm nakî ku tu dixwazî ker û jina vî feqîrî jê bistinî? Merik li dora xwe mîze dike pîreka xwe û kurê xwe nişan dide û dibê: Me bi malbatî bi hafiz re alikari kiriye, ker ji kerêmeye.

Hafiz dibê: Di serda ji jina min a bêbav ji dixwaze dev jîmin berde haho! Ewê kor dibêje jin ji a wî ye û ker ji a wî ye.

Diçin cem Qadi

Qadi wek merivekî bi tecrûbe, Jin û kurik dixe odekê û derî li wan digre. Hafiz dixe odekê din derî li wi ji digre û mêrik ji dixe odekê din.

Pêşî bi dîzî guhê xwe dide jina mêrik.

-Ev mîrî min ê saf, ne min jîr go dev jê berde, bila kurik li kerê sivar kiri be...

Qadi piştire bêdeng guhê xwe dide ser dertyê mêrik.

-Meriv gerek carna bi xebera jînî ji bike. Ax, wî ji mir go dev jê berde. Le ku ez ji ji vir derketim ez zanîm ezé ci bikim...

Qadi xwe dîghîne cem hafiz û guhdari dike. Hafiz destê xwe di hev dide û dibêje.

-Ma ‘kerekî’ weha carekê din ezé li ku peyda bikim. Ez dev jê ber nadim! Serê xwe dibe û tîne û berdewam dike. Ya ji kerê ya ji jînê, hey wê tiştek bi destê min keve. Ez ji ya xwe nayêm xwarê!

Wexta temenê wî mezin bûbû wek pelê li ber bê berê xwe dabû xerîbiyê. Kevir û ban nemabû ku serê wî lîneketibû.

Jîyanê, wî li gor keyfa dilê xwe, carna bi nermî carna bi hiski, kiribû xwedî tecrûbe.

Lê hînek tîş hebûn ku liser wan tucar nebûbû xwedî tecrûbe û ji heq dînerdiket. Tîşten ku li ber dilê wî muqaddes bûn gerek liser wan fîlbazi natiba kirin.

Bêbextan bi fen û fûtan sistemek ji derew û xeybê cêkiribûn.

Bi çirokê ku qalikê güzê tîjî nake xelk meşxûl dikirin.

Jî kerbê ku bi yekcari nikaribû pêşıya wan tîstan bigre, ew bêheder dibû û liberxwe diket. Bêdeng xwe kişandibû quincikekê. Xir û cirek wek şîna mirtiba, dij sehma ‘bakur’ de, listikek traçi-komik dihat lîzlin. Keserek kişand. Wek li çiroka bavê xwe. Hêvi dîkir ku wê rojekê ya qadiyek ji torinê Selhedîn, yan ji qadiyek ji Berzaniyan, bi edalet, mîrxas, maqûl û xwedî tecrûbe li himber hevalfiroşî, namerdi, bêbexti û bêhiqûqiye derkeve hólê û rûye rastîyê nişanî xelkê bide.

nirxandin

Ömer ÖZMEN

Dewletê netewî û netewêne dewletan

Di Peyama Kurd, hejmara buhuri de, di derheqê konferansa Parisê de, gelek agahî û nirxandinê hêja hatin weşandin.

Jibo realiteya Kurdistanê ya civakî û dewletê netewî; wek minakeki balkes, ez dixwazim, tenê liser axaftina berpirsiyarê Asûriyan, Reben Qas rawestim.

Birêz Qas, bi kurtahî got:

“Berî her tiştî ez, ji Kurdistanê me û hemwelatiye Kurdistanâ azad im. Bi rizgarbuna Kurdistanê re, em mesihî; ji diktatoriye rizgar bûn.”

Béguman, ev bicihanina sekuler; ji dervayê Kurdistanâ basûr, di nexşeya Rojhilata Navin de, tiştî bîyani ye.

Ji şoreşa Frensiz, ya di sala 1789 an û vir de, pêvajoya netewbûyînê, bi şeweyek sekular destpêkiriye. Çawa civaknas destnişan dîkin, li gorî rasyonaliteya bazarê, sinifa bûrjûvazi; bi temsila maf û daxwaziyen hemi tebêqeyen etnikî, oly, civakî; xisûmeta civatê pêşkêşî dewleta monarşik û feodal kiriye. Di dema feodalizmê de, Etnîsite û Ol, wek saziyên desthilatdariye têbikaranîn. Di rûxandina dewleta monarşik de, bûrjûvazi: di heman demê de, hakimiyetê, ji asiman dadixîne ser erdê û testîmî civata hemwelatiye azad dike. Jibo vê yekê ji, nejad û ol, di nav taybetiyen netewbûyînê de cîh nagrin. Berevajî; hakimiyeta wan, ji pêvajoya netewbûyînê re dîbin asteng.

Di gelempériya welatê rojava de, pêvajoya dewletê netewî, liser bingehêne sekularizmê têbikardan. Bi vî awayî, rî liber kultura demokrasîye têbikarin. Nakokiyê di nav tebeqeyen civakî de, bi hêşayî çareser dibin.

Di Rojhilata Navin de dewlet; ne li gorî dinamikên hundir, di encama şerî cihanê yê yekemin de, li gorî berjewendiyen emperyal hatine damezirandin. Dewletê otoriter û totalîter, ji dervayê realiteya sosyolojîye, li gorî berjewendiyen desthilatdariya xwe. “Netewêne Dewletê” afirandine.

Netewiyen bûne dewlet, fenomenen dema feodalizmê referans girtine. Wek Komara Tirk, netewbûyîn; bi referansa senteza “Tirk û Islam” hatîye berdewamkirin. Nijad û dîn; di xizmeta dewleta monolitik de, di nav taybetiyen netew de anîne bicîhîkirin. Di encamê de, netewbûyîna civata Tirk ji hatîye sabotekirin. Di şûna hemwelatiye azad de, civatek birçi, nijadperest, itaatkar, êriskar, nexweş û barbar hatîye afirandin.

Ev politika, di gelempériya Rojhilata Navin de hikum dike. Civatê etnikî, oly, mezhebi, di bin zîlm û zora diktatoriye de, têbî perçiqandin. Jibo vî qerekterê monolitik; di navbeyna grûbîn civatî de, nakokî notralize nabin. Bicîhanîna kultura demokrasîye ne mimkun e. Jibo van xisûsiyeten ne mirovane, di pêvajoya globalizmê de, herêma Rojhilata Navin, ji guhertinek bingehîn re mehkûm e.

Dema di konferansa Kurd ya Parisê de, min hemwelatiye xwe yên rizgarbûyî, kek Reben Qas gohdarı dikir, ez carek din bextiyar bûm ku, ji dervayê kevneperestîya Rojhilata Navin, li başûrê Kurdistanê, dewletek sekuler, demokrat û netewî ava dibe.

Nav û paşnava birêz “Reben Qas” bixwe jî, bi çand, ziman, dirok û ax û edebîyata Kurdistanê ve girêdayî ye.

Hêzên li dijî YE dixwazin li Tirkîyê sistêmê militarîze bikin

Hefteya derbasbûyi şandeyek - ji 36 kesên nivîskar, rewşenbir û akademisyen, jibo ku rewşa herêmê ya piştî bûyerên Şemzinanê bi çavên xwe bibinîn û ragihînin raya giştî, serdanek sê rojî pêk anîn. Di derbarê serdanê û encamên wê de, Dr. Tarık Ziya Ekinci nerînên xwe bi xwendevanê Peyama Kurd re par vekirin.

Bi ci armancê hûn çûn herêmê û we ji gera xwe ci bidest xist?

Ji pişeyen cûrbecûr weke zanyarê ji Zanîngeha Stenbolê, sendikavan, nivîskar, rojnamevan û serokên baroyen Diyarbekir, Mûş, Wan, Agırî, 36 kesên rewşenbir besdarî serdana me bûn. Gera me 3 rojan dom kir. Rawestgeha me ya yekem Colemêrg bû. Li wir me bi besdariya li dorî 150 kesan li şaredariya Colemêrgê civînek lidarxist. Di civînê de me bêtir li Colemêrgian guhdar kir. Wan raman, pirs û astengiyen xwe ragihandin me. Bi taybeti jî bal kişandin ser tahdeya ku ew têde dijin, miameleya cuda ya ku ji aliye hêzên dewletê ve dibînin. Ew weke ku di gitigehêkê de bin dijin, bi tirs in. Bi israr eşkere kirin ku ew çareserkerîna pirsa Kurdî dixwazin, lê diyar kirin ku naxwazin ji Tirkîyê vejetin. Gotin ku ew ne cudaxwaz in, lê Kurd in û bi nasnameya xwe ya netewî dixwazin bijîn. Eşkere kirin ku bi hemwelatiya xwe ya Komara Tirkîyê ew serbilind in. Bi nasnameya xwe ya Kurd û bi zimanê xwe yê Kurdi bijîn.

Bi tirsê ci qedî dikirin? Ji we re behsa vê ji hat kirin?

Gotin ku hergav dikare li derekê bombezey biteqe an dikarin şevekê bigrin ser malen wan û wan bigrin. Bi şev û bi roj hin kes bi cilêne sivil û bê bîryarek dadgehî digirin ser malan, xwe wek polis didin naskirin û li malen gel digerin.

Piştê em çûn Şemzinan. Ga-zindên wan zêdetir bûn. Wan jî gazindên Colemêrgian dubare kirin û gotin ku hêzên ewlekîriye ambargoylek aborî daniye ser wan û ew bi alvîra ligel leşker, polis û wezifedaran debara xwe dikin. Lî fermandarê leşkeran li Şemzinan hemû alvîra bi Kurdan re qedexe kiriye. Polis û Jendîrme li qerekol û qışleyen, xwe dikan vekirine û hemû kirin û firotina xwe tenê ji wir dikin. Hemû wezifedar jî diciñ dikanen polis û jendirmeyan. Jîber vê yekê jî gel rûbirûyî astengen mezin yên aborî dibin. Gelek kesan iflas kirine û dikanê xwe girtine û mecal nîne ku karekî din jî bikin.

Di meha Tebaxê de li herêmê bombekirina hin deveran dest pêkiriye û di 9ê meha Çiriya Paşin de bi bombekirina dikanek pirtûkfiroşiyê edi mijarêni ji me hemûyan ve diyar

destpêkirine. Ji me re gotin ku wan karibûn ew kesen ku girtine lînc bikin, lê wan ev yek nekirine û ew teslimî dewletê kirine. Polisan bi panzêran êrîş birine ser gel ku sileh û belgeyên hene winda bikin. Lî di vê xwesteka xwe de ji bi ser neketin. Kuştina ciwanekî Kurd ji me re vegotin.

Li Şemzinan gel hêvi dike ku edalet û hiqûq pêk bê.

Şemzinanîyan jî eşkere kirin ku ew cudayetiye naxwazin lê dixwazin bi nasnameya xwe ya Kurd û bi zimanê xwe yê Kurdi bijîn.

Wek ku ji me re diyar e hûn ji wir çûn Geverê?

Li wir jî wek hemû herêmê tu devê kî vedike dest bi gazindên ji dewletê dîkin û problemen xwe yên aborî bi lîv dîkin. Geverîyan xwestin ku televîzyonen herêmî bi Kurdi weşanan bikin. Li Geverê dewletê bi awayekî gelekî dijwar midaxleyî xwepêşandanen wan yên jîbî piştgiriya Şemzinan û protestokirina siyaseta dewletê li herêmê kiriye. Dewletê gel gulebaran kiriye.

Jî me daxwazkirin ku dewlet li herêmê dev ji siyaseta xwe ya dervî hiqûqê berde.

Me li wir soz da wan ku wê bi kemanî 200-300 parêzer besdarî doza wan bibe û wê bi bîryarî vê pêvajoyê bişopîn. Me careke din eşkere kir ku emê her cûre piştgiriye bidin wan.

Jî xeynî gel we bi wezifedar, berpirsên polis û leşkeran re ji hevditin pêk anîn? Wan ci ji we re ci gotin?

Me li Colemêrgê bi Walî re hevditinek kir. Wî jî nû dest bi karê xwe kiribû. Mirovekî ji hiqûqê bawer dikir. Walî ji me re gotin ku wê tu carî destûrê nede çalakiyên derveyî hiqûqê. Mirovekî ciwan û aqlê wî li serê wî bû.

Hin heval bi qeymegaman re rûniştibûn yên ku di dema bûyeran de liser kar bûn. Ji min re gotin ku ew pir bê tecrube û nekamil bûn. Ne ew kes bûne ku karibin temsiliyekê bikin. Hin hevalan jî bi dozger re

hevditin çekirin. Nerînên wan liser dozger jî ne erêni bûn.

Divê dewlet wezifedaren ku zanibin dewlet saziyek jîbo xizmetkîrina gel e bişîne wir.

Ev bûyer di demekê de ku Tirkîyê amadekariyê jîbo endametiya YE dike qewimin e. Pêwîste mirov çawa vê rewşa ku wek nakoki xuya dike binirxîne?

Li Tirkîyê eniyek xurt ku li dijî endametiya YE ye heye. Hin hêzên çep, CHP (Partiya Komarê ya Gel), parti û dezgehêna faşîst serê vê eniyê dikşînîn. Ew dixwazin ku li Tirkîyê sistem militarîze bibe û heta jê wê de derbeyek faşîst çêbibe. Ew dixwazin ku pêwendiyen Tirkîyê bi YE re biqede.

Hûn derbasî Wanê ji bûn..

Bi besdariya gelek rewşenbiran me li Wanê jî civînek mezin lidar xist. Me ji wan re behsa gera xwe kir. Wan jî fîkrê xwe bi me re parvekirin û daxwazkirin ku li herêmê bûyeren wiha dubare nebin û ew bikaribin bi nasnameya xwe ya Kurd û bi zimanê Kurdi xwe ifade bikin.

Gera we gîhişt armanca xwe?

Ev helwesteke rewşenbiran bû, ne bizavek siyasi û xurt. Ramanen me hemûyan jî ne wek hev bûn. Mesela hinekên di nav me de jî li dijî YE ne û dibêjîn ku Ewrûpa yekîtiyek Emperyalist e. Ne bizavek homojen e. Lî herkes di wê baweriyê de bû ku divê li herêmê hiqûq binpê nebe û maf û azadiyên demokratik bi cî bin. Ew mirov dixwazin xwîn bisekine. Ü serokwezirê Tirkîyê bi wan re di nava pêwendiyen germ de ye.

Li Tirkîyê hêza me tuneye ku em zêde tiştîkî bikin. Karênen wiha hêz jê re divê. Li Tirkîyê partiyek ku bi standartên demokrasiyek wek ya Ewrûpa têkoşînê bide û di vê çarçoveye de daxwaz bike ku pirsa Kurdi jî çareser bibe nîne.

DTP (Partiya Civaka Demokratik) ne xwedî siyasetek eşkere ye. Dixwaze ci bike em zêde fêm nakin.

Selwa Gulî:

Kaniya wêjeya min, ji kanîkên çiyayê Kurdistanê ye

Peyama Kurd: Te kengî û bi kîjan helbesta xwe dest bi nivisandina helbestan kir? Gava tu yekem helbesta xwe û ya dawi rûbirû dîkî di nav wan de tu ci cudayetiyeke dibini?

Selwa Gulî: Pirsek ji mîjda ez lê digerim. Jîbo wê ez nizanim, ez li helbestê geryame yan ew li min geryaye. Jiyana min tim helbest bûye, lê li nav singa min xwe parastibû, dema derket her bi kirâs û xiftan derket holê. Jîber ku min helbesten xwe gelek bi navê Jinê Gulî ïnan xwar li rojnama Peyman li Duhokê. Ez ji civaka xwe û malbata xwe ne piştrast bûm ku ew wê min wek jinek nivîskar qebûl bikin. Pişti ez piştrast bûm ku ew min qebûldikin, sala 2001ê min navê xwe li bin helbesten xwe nivisi. Ci pênevêt dema mirov helbeste dînivise cûdahi heye çend mirov liser ziman û wêjeya xwe, toreya xwe û nivisa cihanî şareza bit. Helbesta mirov pêş dikevit cûdahi xwe ya dabit, mirov bi xwe jî ji xetiyet xwe mifa werdigire.

Helbest jîbo te çiye? Tu jîbo kî helbestan dînivisi?

Helbest hînasa min e, helbest birînêt min e, helbest Kurdistana min a birîndar e, helbest evîna min a nihenî ye. Ez pêş xwe derbiberem helbeste bixwe dînivisim, hisen xwe pê av didim, birînêt xwe pê kew dikim, paşê hizra xwener dikim.

Ez bawerim ku di piraniya mejiyên mirovan de keseki/a "idol" deye. Te ki ji xwe re wek "idol" hilbijartiye?

Dibe herkes idolê xwe hebe, lê min heta niha hizir bi hîç kesi nekiriye. Ez her nivisekî dîxwînim bir û baweriyet xwe liser dibêjim, ez naxwazim liser şopa keseki herim. Tenê idola min di jinê de her dapira min e, zimanê wê û Kurdiya wê ya şîrîne û dayika min e. Ew wek çiyayê Kurdistanê xwe dikit siber jîbo min û her rîk û rîbara liber min xoş dikit.

Ez ne şas bim Kurd xwe ji român, çirok, ceribandinan bêtir li nivisandina helbestan radikişinin. Ev jîber çiye?

Dibe min li pirsa duyem ji gobibe ez bi xwe helbest im û jîna min û ya her keçek Kurd helbest e û çirok e. Helbest ji hînasa min a kûr û birîn derdikeve, min heta niha çirok ne nivîsine yan roman. Ez xwe li nav helbeste dibînim, pir di helbeste de rehwan im. Ez dizanim ka helbest pêwistî çiye û endazyarya wê çawa ye. Lê roman û çirok hîj min xwe linav cergê wan ne-

daye. Di wî warî de ji divê mirov pir rehwan be û melevan be, da mirov di nav wê deryayê de ne xendiqe.

Jîbo ku helbestvanek di qada navnetewi de karibe helbestan binivise divê ci bike. Jîber ci berhemên wêjekarên Kurd bi zimanen wek Îngilizî, Almani û Fransi ji nayen çapkirin? Ev jîber zeifiya wêjeya Kurd e an sebebên din hene?

Heker tu bê û behsa qada navnetewiya Kurdi bikî, sedemêt wê pir in. Em li çiwar parçan dijin. Me du elfabe hene û du fonetikêt bingehîn hene. Hêj wek nivîskar em yekit baş nanyasin û jîber elfabê nivîsêt yekit naxwînin. Heker tu behsa qada navnetewiya cihanî diki ew jî sedemêt xwe hene. Her hîç nebe divê tu zimanek cihanî bizanî û di wêjeya wî zimanî de melevan bî hetta tu bikarî wergerê bikî yan bi zimanek bîyanî binivisi û bêjî ez Kurd im û ev zimanê min e. Wêje û ideologiya min ya Kurdi, ya ku ez dizanim divê bi zanebûn xwe bavê nav warê wêjeya cihanî, jîber ku toreya me bi hemi hînerê xwe ve nazik û ciwan e. Hisek taybet e, taybetmendiya wê ji kultura me ye ya ku heta niha dijî û şanaziyê pê dikan.

Helbestvanî taybetiyek xweristiye an mirov piştre bi perwerdeyi û xwendinê dest bi nivisandina helbestan dike?

Herkesê hisêt xwe heye cudadûna wan di helbeste de diyar dike. Hinek kes taqeta wan heye ku helbesten xwe bînit ziman, bi şêweki pêwist binivise. Mirov nikare bêje erê ez dê bibim helbestvan jîber ku hestek nihenî û bi xwe derdikeve holê bê ku tu zanibi. Jin û perwerde û hestê nazik û siroş gelek bandora xwe li mirov dike ku bibe hezrevan.

Lê xwendin rîka nişanî mirov dide, mirov dihavêje cîhanek cuda. Mirov fêri endazyarî dike stûnek jîbo helbesta mirov diafirine...

Hin kes di wê baweriyê de neku sewiya intellektualizme di helbesta Kurdi de nîzim e. Tu ji bi vê ramanê re ye?

Nizimbûna helbeste ne di intellektualizmê daye. Nizimbûn di ferhenga wî kesî daye ewe ku helbeste divehone. Wek min got zimanê me pir sinbûlizme û zengin e. Lê helbest pêwistî endazyariyê ye heker te matiryalen wê hebe.

Di nivisandina helbeste de avantaj û dezavantajen jînen Kurd hene an jîbo nivisandina helbestan di civata Kurd de ferq di navbera jîn û mîran de nîne?

Herkesê bawerîya xwe heye, ez jî dibêjim erê jîber ku hestê jîn pir ji yê zilam naziktire. Ew bixwe giyanek nazik heye, bi hesta dayik dînivise, bi lorîn û birîn û rondek dînivise. Afrîdîna wê pir hêjatire ji ya zilam. Heker ne wisaba çucara zilam ne dikarî bê jîn binivise yan pesnê jînê di helbesten xwe de bide ..

Jiyana penaberiyê ci bandorê liser afirandina wêjeyê dike? Penaberî hest û helwestan wêjekarîn tûj an ko dike?

Mezina gotiye "hêt berek li cihê xwe ciwane". Penaberî bixwe barek girane. Dema cotyar cot dike ligel bêhna axê dilxweş dibe û baş dizane ka ew zeviye wî kolaye wê ci lê şin bê û jîbo ci baş e.. nivîskar jî wek cotyar e.

Dema ji welate xwe derkeve wê ci li wêjeya xwe zêde bike? Wê çawa wêjeya xwe şin bike? Wê li kijan zeviye wêjeya xwe biçine? Penaberî ne tenê wêjeya

me siqet dike, mejiyê me jî ji şînbûnê kort dike û peyvêt çawan li me wenda dike. Penaberî tenê xemân li helbesten me zêde dike..

Selwa Gulî li Goteborgê rojekê xwe çawa derbas dike? Tu berhemên bi Kurdi dîxwîni an kaniya nivîskariya te wêjeya biyani ye?

Ez wek Selwa her ew selwa me ya ku ci caran rojê têra karê wê nekiri ku ci caran şevê têra xewnêt wê nekiri. Ez wek selwa min bi Kurdi xwendîye û bi Kurdevarî mezin bûme. Kaniya wêjeya min ji kanîkên çiyayê Kurdistanê ye, ew kaniyên ku şivan, bêrivan, rîving û pêşmergên Kurdi ciyê xwe liser diyar kirine.

11. Li gorî Friedrich Hegel hunera helbeste di nav hunerên bedew (ciwan) de ya zortirin û raser e. Di heşê min de maye ku yekî din -nav ne di bîra min de ye-nivîsibû: "Helbest hunera hilbijartîn û şeşartinê ye" Helbestvan Selwa van axaftinan wê ji me re çawa binixîne?

Helbest bi xwe hunereke ku tim diji, ev huner sal bi salê ciwan dibe û rengê roxweş li nav xwe peyda dike. Helbest wek dardarînî ye, divê bi zanebûn raçîne û bi zanebûn hezikê xwe veweşîne. Heker hemi huner û ciwanî wenda bibe wê parce parce be û ci jê nahêt afirandin ..

Helbest nikare ji xwe re sînoran deye û jîbo xizmeta tişteki bike bênivîsandin.

Helbestvanî Kurd heta kîradê dikare helbesten ku ne civat jê hêvî dike lê yêni bi dile xwe bê ku xwe veşere binivise?

Ev pirs bi xwe ciwaba xwe dide, helbest ezmanik mezine û tije stêr in û bê sînor e. Ji wê ciwaniyê mirov jî têr nabe, hîndi

tu temaşe biki tu dê her ezmanê bê sînor bibinî. Heker helbeste sînor bi xwe danan ew nabe helbest û helbest wê bê xendiqandin.

Helbest hunereke bi bêjeyê kêm vegotina gelek tiştan e. Tu çawa li pêwendiyê helbest û zîmîn dineri?

Bêgumane peywendi heye. Helbest wek zarokê ye û ziman wek malzarokê ye. Zarok bêyi malzarokê çenabe. Ziman stûnka pişta helbeste ye. Heker mirov di ziman de ne zane be yan ferhengek qels hebe, nikare hîç nivîsî binivise û hîç zanyariyekê bêxe wêjeya xwe, cûdahiyekê bêxe torêya xwe. Ziman gelek rîka liber mirov mezin dike û ron dike..

Kerema xwe tu dikari ji me re behsa çiroka nivisandina helbestek xwe biki? Nivisandina helbestek ji ku destpêdike û li ku bi dawî tê?

Helbest heker ne babet be ez jê hez nakim. Heker ne bûyerek be liber min ew ne helbest e. Ez wek keçek Kurd tim li nav bûyera mezin bûme. Wek min pêşda jî gotî, jîna me tim helbest û çirok bûme. Her ji zarokiya xwe min li nav mejiyê xwe bûyera paraztine. Her carekê çirokek bi rengê helbeste jî nav cergê min derdikeye. Helbesta, Sore Birîna Şeva Min ev ligel min jiwaye heta bûye helbesta liser rûpelan. Ez zaro bûm, 11-12 sali bûm dema du pêşmergên lawêt Kurd li pêş çavêt min dujminan kuştin û li dûr xwe dikêşan li kolanêt bajarê min.

Hemî helbesten min enca- ma reaksiyonâ min ya xoşî û nexoşiyet min yet jî zarokî û heta niha li nav rondiket min sema dîkin û li nav cergê min ketine xelwetê ..

Selwa helbestan jîbo ku pişti 30-40 salan ji bîn xwendin dînivise an tenê bi vê rojê, roja ku tê de dijî eleqedeler dike?

Mirov di xelekek jînê de diji. Çawa mirov tê ser dunyê û carek din diçe bin erdê, lê her mirov diçin û bîrhatinî wan dimînî. Nivîs çucara namire. Ez nani- visinim heta nivîsa min bimire. Ez dinivisinim heta nivîsa min tim di jînê de be.

Wek min got, qet nivîs namire. Min mejûyê welatê xwe bi nivîsî naskir. Min dîndariya xwe her bi nivîsî naskir û ez xwe bi nivîsî nasdikim.

Hevpeyvin:
Fadil Özçelik

Bêje Diyarbekir -11-

Selim Cürükkaya

Deriyê Qawişa pêncan jî bi emir tê vekirin û Adem dixin hundir.

Li wir jî ew nêziki 30 mirovên girtî, di rewşa amadebûyi de li ser piyan dibîne. Sîngâ girtiyan li pêş û desten wan li her dû aliyen bi bedena wan ve zeliqî bûn.

Girtiyekî ji wan pirtûkeke qalind xistibû destê xwe û bi qasî 3 metroyan dûri komê rawestiya bû, berê wi li girtiyan bû.

Bi hatina Adem re yê girtî bi dengeki bilind dest bi xwendina pirtûke kir. "Jiyanâ"

Girtiyen ku desten wan bi çogên wan ve zeliqine û sîngâ wan derkîtiye pêş, weke koroyekê bi hev re dûbare kirin "Jiyanâ ..."

Girtiyê ku pirtûkê dixwine:
"....Atatürk"

Girtiyan bi hev re: ".... Atatürk."
Yê ku pirtûkê dixwine: "Navê bavê"

Koro: "Navê bavê ..."

Yê ku pirtûkê dixwine: "Mistefa Kemal Ataturk."

Koro: "Mistefa Kemal Ataturk."
Yê ku dixwine: "Eli Riza Efendi ye!"

Koro: "Eli Riza Efendi ye".

Komando Akin : "Rawestin kuro nûtikno, deng dernakeve" got.

Di wê navberê de Karabela bi qelesan ket hundir û dest bi "saxtikirina deng" kir.

Karabela ferman da girtiyê rîza pêş "Sîrûda Mehterê bixwine".

Yê girtî bi dengeki bilind Sîrûda:
"Ceddê te kalikê te, nifşê te bavê te"

Miletê Tirk yê herdem Qehreman Artêşen te pir yeman
Dabûne dînyayê şan"
Bê kîmanî xwend.

Karabela: "Kuro çîma dengê te neketiye? Têkeve dora lêdanê! Nütik!"

Mewlût Çawîş ferma "Tu jî dest bi Sîrûda Herbiyê bike! Qûn!" da girtiyekî din.

Girtî dest bi xwendinê dike:

"Ger li ser riya me çiya, perdeyeke qalind bin jî

Em qerteleki bêperwa ne li van asoyen bêsinor" dibêje, lê dengê wî pir ketiye. Ew bi tenê devê xwe digre û vedike.

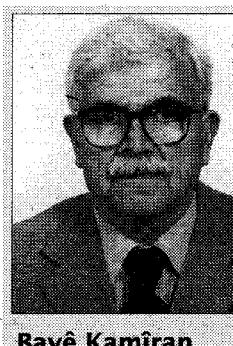
Mewlût Çawîş: "Kuro nûtik kanî deng? Çîma dengê te ketiye? Tu jî têkeve dora lêdanê pûst!"

Girtî destê xwe vedike û bêrepêş dîrêj dike.

Bi şisan, xertümên lastîki, cop û qelesan têl lêdan.

Temamê rojê ev derz (!) tê domandin.

Adem, tiştên ku pêwistbûn wê rojê biditana ditibûn, ji bo dîtina tiştên ku diviyabû hîna bibine ji bi gavên birêkûpêk berê xwe dabû qawîseke din.

Bave Kamiran

Serpêhatin

çayê û penêrê Kurdî û nanê tenûrê dianîn. Pir xweş bû. Heya iro jî di bala me de ye û nayê jibirkirin. Ev xizmet ji hemû mêvanan re dihat kirin. Herroj Seydayê şêhîdê nemir Salih Yûsivî dihat ba me. Rojekê em li bin konê xwe bûn û nemir Seydayê Salih û mîmoste Circis Fethela ji xwe re suhbetê dikin. Kak Sebri Botanî hate ba me, silav kir û liser linga wiha got, (wellahî)

"Ew Kurdê ku li Libnanê himaliyê dike ez baştir dibînim ji C.M. Di wê wextê de Ebdîletif Gewrikî û Salih Hesen ji Kurdê Libnanê amade bûn. Min wiha li Sebri Botanî vegrand, "Bo tu van gotinan ji me re dibêji. Her me gotiye liser vi mirovî ku ew girêdayî Beesiya ye". Seydayê nemir Salih Yûsivî pirs ji Sebri Botanî kirbê ka vi mirovî ci kiriye. Sebri Botanî wiha bersiv da, "C.M. çûye ba Serok Barzanî û jê re gotiye, çalakiya ku Kurdan li nehat ci. Serê sibehê ji me re

ú min 17 hezar Dinar (wê wextê Dînarek bi 14 Lîreyen Libnanî bû û bi Markek û 10 firînga bû) lê serf kirine. Serok Barzanî kaxez nivisiye ku ez van pereyan bidimê -Botanî wê wextê berpirsyarê aboriya Partiyê bû-. Birastî ew dengû-bas zehmet bû ji bo min.

Min li pêş Seydayê Salih Yûsivî û Circis Fethela wiha got, "Qet ev tişt ne raste. Ew çalakî 3 mirovan çekiriye û pêrabûne. Yek ji wan kesan Eli Serôxan e, yek Ehmedê Hecî Eli ji gundê Cibilgirawê ye û yê sisiya ji ez im. Min pêşiyê bi navê xwe nameyek ji Wezirê Hundir re nivisi û min jê re got ku em dixwazin bi navê Kurdê Libnanê meşekê jibo lihevhatina Şoreşa Kurdistanâ başşur û İraqê çebikin. Pişti 3 rojan nameyek min li min vegerandin. Wezaretê xwestiye ku name bi navê 3 mirovan here. Em rabûn me nameyek din bi navê van hersi mirovén ku li jor hatine nivîsandin birê kir.

Pişti 4 rojan ji me re erê kirin. Cemîl Necîm xetat bû. Liser caw nivisi, "Bijî Yekîtiya Kurd û Ereb" û mamoste Bedredin Millî caw kirin. Herdû mirovan ji pere nebirin, alîkarî kirin û hayê berpirsyarê şoreshê (Şêx Ezîz Rîza) ji vî karûbarî hebû. Ew li Bêrûdê bû. Ez bawer im hîna saxe. Min ji Ebdîletif û Salih Hesen re got, "Gava em vegerin û C.M. ji bê, emê ci-vînek mezin çêkin û pîrsê ji C.M. bikin". Gotin baş e. Em vegeriyan Bêrûdê. Zor mirov hatin ba me. Wê wextê gava yet biçûna şoreshê weke ku diçû Hecê, pir derig dida. Min ew tiştên ku C. M. kiriye qebûl nekir. Cenabê ku ew bi navê Kurdê Libnanê pera ji şoreshê bibe. Wê demê wiha tê xu-yakirin, ewê ku di çalakiye de meşîyan bi pera meşîyan û ne jibo şoresha Kurdistanê bû. Em hêvidar in ku hew karê wiha çebibe û alîkarî ji keşen wiha re neyê kirin.

Daxuyaniya hevbes a Malbendê Rêkxistina derive ya 'YNK' û Liq a 6 ya 'PDK' derbareyê helbijartinan

Xušk û birayan.. Kurdishîniyên rûniştvanenê derveyî welêt..

Jibo helbijartina parlemenê ciwar salî jibo Iraqa federal, rojên 13, 14 û 15 Dezembera vê salê, li derveyî welêt rojên dengdanê ne.

Brayen Eziz..

Kurdîniyên rûniştvanenê derveyî welêt..

Em ji we tevan daxwaz dikin ku weke helbijartinê meha yekê vê salê 'januari' hûn carek din werin meydanê û wek berriya niha bi Dehol, Zirne, aheng, sema û strangotin, dengê xwe bidin listeya Hevpemaniya Kurdistanî ya jimara '730', ku ji xušk û birayen we yên li navxweya welat de jî, bibe hêz û coşeke zêde.

Brayen Eziz..

Hin kes nerazibûna xwe diyardikin û dibêjin; 'jibo ci em dengê xwe bidin?'. Em li vir nabêjin bila gazonan nekin, em jî digel hin rexneyen wan in. Lî evro roja desthildan û hatina meydanê ye û herçende em bi hizaran kilometran ji welatê xwe dûrin, lê xweş û-nexweşyên welatê me herdem bi me re ne. Evro yan sibe, wê hûn yan law û neviyên we, careke din jiyana xwe bibin Kurdistanê. Dengadana we ya evro jibo listeya Hevpemaniya Kurdistanê, garantikirina pêşerojeke roname ji we û neviyên we re. Herwusa jibo nehêlana kêm û kasiyan, jibo birîna destê teroristan, jibo bêdengkirina neyarên federalizmê yên ku dixwazin vî mafê bi xwîn û xebat ketiye destê xelkê Kurdistanê carek din jê bistin, ev helbijartan faktorekî kariger e.

Keç û xorxen cegersotiyen Kurdistanê..

Eger ta duh day, bav, xušk û birayen we yên bi temenî ji we mezintir, bi xwîna xwe parêzvaniya Kurdistanê kiribe. Evro niştiman banga we dike jibo ku bi dengdanê bersîngâ Enfal û cenosayda gelê Kurdistanê bigirin. Eger çeperek xebata doh, tenê çeperek tiveng û pêşkêkirina xwinê be, evro em dikarin bi réya gelek çeperek din dirêjîye bi xebat û têkoşana xwe bidin ta bidestveanîna hemû armancê xwe yên niştimanî û netewîyen xelkê Kurdistanê. Evro çeperek xebata parlemen û demokratîye, ciye çeperek tivengê girtiye.

Xušk û birayan.. kesûkarên şêhîden serbilindên Kurdistanê..

Jibo parêzvaniya mafên xwe yên bi destyehatî û jibo dirêjîdanê bi xebatê, jibo bi destveanîna mafên xwe yên bi bicînehatî, pêwîstiya me bi fraksiyonek bi hêz a Kurdistanê li parlemenê Bexdayê heye. Ev fraksyon ji bi hatina we jibo meydana dengdanê ava diye. Raste ku beşike mezin ji mafên gelê Kurdistanê di destûra bingehîna destûra Iraqa federal de bi ci bûne, lê nêzî 40 maddeyên din ji destûra bingehîn, wê bi yasayê werin bi ci anîn, ev yasa ji ji parlemenâ nû derdîkevin. İca eger xelkê Kurdistanê fraksiyonike bi hêz li Bexda nebe, Belkî di dema ciwar salen pêşîya me da, hin guhertin di destûra bingehîn de bibin ku bibin sedema wundabûna hin mafên me, an hin mafê me yên ku ev bi dehan salane em xWînê jê re didin, mîna Xaneqîn û bajarê din yên ku hatine Erebkirin û bi neheqî ji axa Kurdistanê qutkirine.

Kurdîniyên Eziz.. Turkmanen dilozîn Kurdistanê.. Kild û aşûriyên ser bilind.. Kurdistan Feyliyên bê parbûyi.. Kur-

dîn Ezdi yên resen..

Kurdistanek federalizm, aram û avabûyi, Kurdistanek bê pîrsîrêk, bêyî cudahiya etnî, ayînî û mezhebî ku em hemû bikaribin bi hev re tê de bijîn. Pêwîsti bi dengdana me hemûyane jibo listeya Hevpemaniya Kurdistanî ya jîmare 730.

Jibo encamdana helbijartineke pir ji coş û şâhiya Kurdistanî.. Em hemû bihevire!

**Yekîtiya Niştîmaniya Kurdistanî-Malbenda Rêkxistin a Derve
Partiya Demokrata Kurdistan-Liqê 6 a Europâ**

Daxuyanî Ev SEMÎNER iptal bû

Komiteya Hevbes ya PDK-Bakur û PSK li bajarê Karlsruhe di 10.12.2005an de li adresâ jî liser biryareh xebata hevbes konferensekê pêktinîn.

Birêz Yilmaz Çamlîbel
û Bayram Ayaz
peyivdarên seminerê ne.

Rêkevt: 10.12.2005
Dem: 14.00-19.00
Cih: Dienstleistungs-gewerbschaft Ruppurrer str.1 a,
76137 Karlsruhe

**Komiteya Hevbes
ya PDK-Bakur, PSK**

Jinekolog, mîrekolog, dîmekolog, Prof. Dr. Fatê Were Civatê

Sêxbat

Xaltika Fatê, bi serê min û te ez gêjomêjo bûme û nema zanim ci bêjim. Ez dilxwazek PDK-Bakur im. Min haziriya xwe dikir ku bibim endam û herim serê çiyê, lê pişti min nivisa A. Weli Tiroxli û Şex Şukur xwend ez poşman bûm. Birastî min heta niha nizanibû ku Mitê parti avakiriye. Min digot qey parti bi dest û destûra M. Mustefa Barzani hatiye avakirin. Lê xuyaye istixbaraten Tiroxli û Şex Şukur gelleki xurt in, yan wê çima partiyê gunehbar bikin? Qey belge û delil di destê wan de hene bavo! De ez serê te neşinim û moralê te nekim gû! Heger te bersiv da, da, ger ne neda ji bimine di nav xiyanê Mitê de!

M. Eli Kevanoxli / Qereqoçan

Kuro lao Elîkê Kevanoxli, hey bêwijdan, xiyanê CIA, KGB, MOSSADê nebes bûn ma icar bû dora xiyanê Mitê hey kurê kerê! E lao hûn nikarin bi kerê hûn dibezin kurtên! Ma ez rebena xwedê ci ji Mitê û Íte fêmdikim Kevan kurê Kevana! Tişte A. Weli Tiroxli û Şex Şukur dibêjîn ne ev mesele ye. Ew dixwazin lingê PDK-Bakur bişkinin û wek xwe bê kezeb û bê helwest bihêlin! Te go belge û delil? Erê çawa, belge û delil di destê wan de hene! Ezê çend heban ji te re bêjim lê

nebêje kesi haa! Yek: Li gor Mûsa Anter rehmetyê bavê A. Weli Tiroxli ji endamê vê partiya tarî bû, beri hertiştî ew neheqiyê li bavê xwe dike. Dido: Tiroxli di Peyama Kurd de xebitî, gava dit go sabûn û çayê li rojnamê tuneye icar texmin kir go komplô li himberi wi têr çekirin û bawer kir go ev karê Mitê ye. Sisê: Xuyaye hesabê stûkê û malê li hev derneket icar got "de madem sabûn tuneye ezê ji heriyê liser çavê wan xim". Te go Şex Şukur ji ketiye govendê? Naloo! E lao bi serê te ez nema zanim bê ci bêjim ha! Ez dibê ne sûcê Şex Şukur e. Sûcê kezeba Fransî ye, heger kezeba Kurdi bi ya Fransî neguhertiba belki hineki destê xwe daniba ser wîjdanê xwe! Lê ez dibê kezeb pêre hebe tunebe ew nikare ji nexwesiya narsizma Ruhayî xilas bibe. Ez dibê kezeba xwe bi kezeba "Şahidên Yahova" biguhere belki hineki nermik û germik bibe!

Xaltika Fatê, li gor berdevkê dewleta Virgo dibêje edi wê ji iro û pêde tiyaren Tirka ji bifirin Kurdistanê. Ew dibêjin "heger fêda me têde hebe çima eme balafirên xwe neşinîn Kurdistanê?" Nizanîm ma gelo Tirk edi dibin insan yan ji disa li dek û dolaban digerin? Ez ditirsim pişti şandina tiyaran icar "Nataşa" yêx ji bişinîn Kurdistanê û bi riya Turkmenekan Kurdekan ji re bibin. Gelo ihtimalek wisa heye yan na?

Şex Ehmedê Çavlider / Hewlîr

Ya Şexê xwedê, nizanîm tu Şêxiyan mirid i, lê ez dibêjim nêta te xirab e û bêhna geni ji te tê! E lao jixwe dinya liser fêde avabûye, heger fêda dewleta Virgo têde hebe wê çima tiyare û hostesên xwe neşinîn Kurdistanê bavê min, ma wek min û te ehmeq in! Türkbiaqil in, wê iro tiyare û hostesên çavbelek bişinin, sibê wê xiyar û hêkan bişinin, dusibe wê Nataşayen bê kondom bişinin û sésibe ji wê çek û silehan bişinin û haziriya şerê Kurd û Turkmenekan bikin. Kurd di şer de jîrek in, pêşmerge ne û wê Turkmenekan nikaribin bi wan. Lâ ez ditirsim ew hostes û Nataşayen bi AIDSê ketine zora Kurdekan bibin! Hûn hemi dizanîn, ji berê de gotine "aqlê Kurda di şerê xirê wan deye". Icar ditirsim bidin dû aqlê xirê xwe, hemi bi nexwesiya AIDSê bikevin û wek şerê 74an tek biçin! Jixwe jiber go Kurd ji tişten sergirti heznakin, wê kondoman bikarneyin û wê hasil bighinîn Mûsil! Icar Şexê min, rihdirêjo, ji kerema xwe fitûyekê derxine, belav bike û ji Kurdan re bêje "Kurdino, Nataşayen Tirko bişinin nav El Qaidayê, lê pilot û hostesên Tirko bigrin bazdin ser wan û wan bikin hevalen xwe! Pilotan bixesinin, hostesan binepixinin û balafiran bihimîn (biparêzin). Li vê dinyayê û li axretê ji pilot, hostes û balafir ji me re lazim in!"

fate@peyama-kurd.com

Çengelpirs

Mêrkuji, kujeri	Bawerî, ibadet	Temaşe kir, awir da	Cinsî, cêbûnêngirêdayî malbatê	Nexweşî, merez Bê av, têhn	Seroke Amerika	Televizyonek	Kesê bi namûs, bi xîret
Aletek mu-zikê			Nexweşiyek xur û pizikan		Çercî, dikandarê geroke		
Meydana siyasetê, hola şerê boxan				Tima, çavbirçi	Layiq, hêjayî		Teyrikek, ordek
Bi xwe re hilgirtin, pê re	Kesê yekem	Piştire, ne nêzik e Ser û çav	Navekî mîran	Top, tişten girover		Pêşgotinê "endam"	
Şerita ji mü Lez, ecele		Dîni, bi olê ve girêdayî Tipa bîstêm	Malperên internetê		Jê baran dibare		Qumaşek quşquşkî
		Lêborîn, bexşandin	Rêşî, xet, şax Bajarekî Japaonya Tewandina ar		Milletê misil-man	Yalla, haydê Nehat, nayê	
		Belê, qebûl-kirin			Destnîşana kesê sêyem	Namûs, heya, xîret	Damar, kok, bingeh
		Kêmasî, dan dest Bajarekî Kurdistanê			Nijadek		
			Xirabe, bê ser û ber, perîşan				

Remildank

Beran (21.03-20.04)

Hûn ji hezkiriyê/ya xwe nûcyekekê wergirip. Bernameyên nuh çekin, ramanen we ronak in.

Gamês (21.04-20.05)

Gava hûn ramanen xwe dibêjin bi tedbir bin. Ji herkesi re derd û merezâ xwe nebêjin.

Cêwî (21.05-21.06)

Wê hînek bûyer enerjiya we bilindir bikin. Bêhnteng nebin, beri biryarek xwe baş bipivin.

Kevjal (22.06-22.07)

Carna hûn dikevin nav xeyal û taswasan, lê bi kesayetiye xurt hûnê bi serkevin û qezenc bikin.

Sér (23.07-22.08)

Pesniyazên surpriz hene. Lê beri biryarek baş fikirin. Hînek bûyer guhertinan di we de çedîkin.

Simbil (23.08-22.09)

Hûn bi xwe bawer in. Hînek bûyer zorê didin we, lê hûnê bi crêni ji bin barê giran derkevin.

Mêzén (23.09-22.10)

His û kesayetiye xwe biparezin. Rewşa we ya civakî û abori bala we dikşîne ser xebatên nuh.

Düpisk (23.10-21.11)

Nüjeniyê têxîn nav xebata xwe. Hînek pêşketin wê we têxîn nav heyecanê. Hûn têr pesinandin.

Kevan (22.11-21.12)

Rojek xwes e. Xwestekên we bilind in, lê divê hûn jibo van xwestekan hînekî zorê bidin xwe.

Kovî (22.12-19.01)

Wê hînek nûcye we dîlsa bikin. Hînek surpriz we dixin nav lêgerinekê. Dost ji we hez dîkin..

Satîl (20.01-18.02)

Hûn dikevin nav hêviyên mezin, lê divê hûn bi aramî bilivin. Spor û seyran jibo we baş e.

Masî (19.02-20.03)

Pêşeroj we dixin nav fikaran. Projeyen nuh deymin ber xwe. Lê bizanîn ku berpirsiyari giran e.

Pêkenok

Textor

Evdo textoriyê dike. Rojekê jinek tê cem wi û dibêje:

- **Textor beg, bi serê te nava min dice, ez ci dixwim yekser ew derdikeve. Ez bacanan bixwim bacan ji min derdikevin, xiyanan bixwim xiyan derdikevin. Qet nabe gû, çima?**

Evdo ji pişti diponije dibêje:
- Wi çaxî tu ji gû bixwe!

SALNAME 2006

KOMKAR

Verband der Vereine aus Kurdistan
Yekitiya Komelên Kurdistan
Kurdistan Dernekleri Birliği

Bunsenstr. 7, D-51145 Köln
Tel.: 02203 - 20 40 23, Fax: 02203 - 311 26
e-Mail: komkar@netcologne.de

Li Welat û dervaysi Welat
cihê ku rojname têne firotin
dikarin bikirin.

TOYARBAKIR:
Kurşumlupaşa 5.ax.
Fırat 5.Apt. Kat. 1 No 2
Ciftçil / Diyarbakır

Tel: 04122215923
E-mail: info@demanu.com.tr
E-mail: demanu@t-online.de

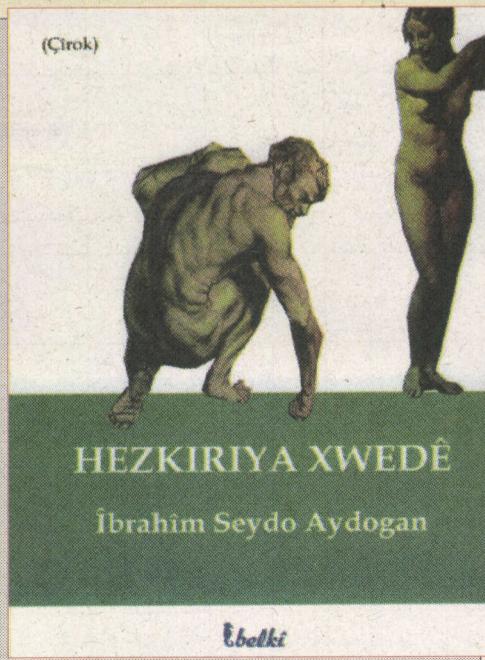
1
Çileyê Pêşîn
2006

Hun dikarin salnama rojane
di meha çîrîya paşin da ji navenda KOMKAR ê
û ji komelên KOMKAR ê peyda bikin

Peyama Kurd bixwîne bide xwendin

Ev berhemâ
“Hezkiriya Xwedê”
İbrahim Seydo Aydogan
ji şes çirokan pêk tê
û di Gelawêja 2005an de
ji aliyê “belki” ve hatiye
weşandin.

Hezkiriya Xwedê
sêyem pirtûka nivîskar e.
Di sala 1999an de
yekem romana **Aydogan**
“Reş û Spi”
û di sala 2003an de
“Leyla Fîgaro”
hatibûn weşandin.

Geschäftsführer: Balsam El-Fauzan

Tel.: (069) 68 30 73
Mobile.: (0171) 9 30 41 26
Fax: (069) 68 09 17 67

Deutsche Bank.
Konto-No.: 250 577 4, BLZ: 500 700 24

Wilhelm-Leuchner-Str. 7,
60329 Frankfurt am Main

- ✓ Her Duşem
Ji Frankfurtê di 23:55 an de difire û
di 07:20an de digihê Hewîrê
- ✓ Her Pêncsem
Frankfurt 06:15 difirê- Hewîrê 07:20 digihê

- ✓ Cihê Kurdistan Airlines
Li Balafîrxana Frankfurt am Main
Terminal 2 E
Schalter: 957 û 958

طـرـان كورـدـسـتـان

Salon Schritt

Öffnungszeit

Di. bis Fr. 08:30 bis 18:30 Uhr
Samstag 08:30 bis 16:00

Tel.: 0711 - 47 08 391

Damen & Herren
Schwarenberg Str. 147,
70184 Stuttgart

Listeya bihayê ya ji bo porê
Jinan

tenê jêkirina porê kin
8,00 €

Şilkutkirin(?)

8,00 €

Şûstîn/jêkirin/fonkirin

18,00 €

tenê jêkirin Porê kin

10,00 €

Porê nivdirêj

11€

Porê dirêj

12,00 €

Porê zarûkan heya 12 sali
7,00 €

Erzanî ji 10.11.05 heya
01.05.06

Salonschritt
Schwarenberg Str. 147,
4008391 Stuttgart
Tel.: 0711 - 4708391
Sêsem heya Înê seat 8:30-
18:30, Şemî 8:30-16:00

Listeya bihayê ya ji bo porê
Zilaman

Şûstîn/jêkirin/fonkirin
15,00 €

Zelal

Navenda Zelal

Liza GmbH
Köpenicker Str.
22-25
D-10997 BERLIN
Tel: 030 390 380 30
Fax: 030 390 380 84

Bayiyen Zelal

AKCAN GmbH Hamburg Tel.: 040 723 402 96	ESD Softdrink GmbH Mannheim Tel.: 0621 318 76 70
AKCAN 2 Bremen Tel.: 0421 691 96 78	LIZA GmbH Berlin Tel.: 030 61 62 98 11
CAN GETRÄNKE Essen Tel.: 0201 289 74 17-18	TRINK-One Düsseldorf Tel.: 0211 15 79 881
CAN GmbH 2 Köln Tel.: 0221 37 79 408	TRINK-SEM Dortmund Tel.: 0231 981 86 23

Vicnayışî Iraqa pey her di ïdareyî Kurdistan benî yew

Selahedîn - Kombiyayışî Selahedîna pey Mesûd Barzanî û Celal Talebanî eşkira kerd ke ê vicnayışî iraqo pey semedi yewbiyayışî her di hukmatana zaf ciddî kar bikerî.

Serekî kurdistan Mesûd Barzanî û serekî Komara iraqo federal Celal Talebanî 3ê kanûne de amnangehî Pîrmam (Selahedîn) de amê piyehet. Her di serekîn vicnayışî 15 kanûne û yewkerdişî her di ïdareyanî kurdistan ser qisêkerd.

No kombiyayışâ pey ìnan no derheq de agahdarî da raya pêroyî. Kombiyayışî çapamenî de verî serekî kurdistan Mesûd Barzanî qisêkerd Mesûd Barzanî va; no piyehet ameyîşî ma bi yew fîrsat ke ma hêna vicnayışî iarq ser vinderi. Ma bi heme imkananî xo kar kenî ke ma vicnayış de serkuiri. Vicnayışa pey zi ma piya xebityenî ke ma her di ïdareyanî kurdistan yew kiri û halî şarî xo hêna hol kiri.

Serekî iraq Celal Talebanî va; ma vicnayışî iraq, ruenayışî hukmato newe semedi iraqo, yew kerdişî her di ïdareyanî û

qaîm kerdişî dezgeyanî kurdistan qisê kerd. Her çî de vinayê ma sey ciye yo. Hancî Talebanî va; ma xebityenî ke vicnayışî ameyê de serkotê bi. Çimkî him bandorî nê vicnayışî destûrê iraq û madeyî 52 ser, him zi ya-

û hama hê parlemento dê est. Parlemento ke biyero ruenayış nê parlementoyî nikayîn re mûhim o. Çimkî emirî nê parlementoyî 4 serî yo.

Mesûd Barzanî derheqî alaqayî tirkîye û kurdistan de zi ina va: Bênatê tirkîye û kur-

distan de qisêkerrdişî rumenî. Nika tirkîye de derheqî kurdistan de yew politikaya newe û pozitif ameya rojey. Tirkîye wazena persa kurd bi rayerî aşiti çare bikero. No derheq de ma dest ra ci biyero, ma tehsîr nêkenî.

Kurdistan de petrol veciya

Dihok - Yew mudeyo tayê şirketi petrol kurdistan de geraynî petrol. Hefte ku viyert na xebatê gerayîşî petrol netice da. Nêzdi bajarî Dihok de petrol amê vinayış.

Bajarî Dihok de serekwezîri kurdistan Nêçîrvan Barzanî bi yew merasima 3 birî (Quyî) petrol akerdi. Neçîrvan Barzanî ita de va heme doletiyî binerî û sêrerd e kurdistan aîdî kurdan ê, petrolî kurdistan zi e kurdan o.

Nê biran re yew nêzdi Zaxo Qebaruxa de ya. Petrolî kurdistan şirketa Norveç DNO vecena. Hukmatî kurdistan no demo peyin de hewl dûno ke petrolî kurdistan kar biyaro.

Dewijî Çolîg 1 km ra awe kirişenî

Çolîg - Dewijî dewê Çolîg Xiraba awe şimitîş 1 km dûr ra kirişenî. Cinî dew bi heran û bi sitilan her roj 1 km dûr ra awe kirişenî dew.

Dewijî dewê Xiraba vûnî qet çiray awe dewê ma nêbî. Cinî ma kênê ma bi paşt awe kirişenî û no kar de zaf qefilyenî.

Muhtarî Dew Ahmet Arin vûno; banlerza pey ma re baraqa viraziyyat, la nê bananî newan de zi awe çîna. 3 serî cuwa ver sondaj diya pîrye, la hama awe nêameya dew. Ma çend ray sere da daireyanî hukmat re, la heta nika na persê ma çare nêbî.

Mesûd Barzanî: Kerkûk 2007 de dahilî kurdistan beno

Selahedîn - Serekî kurdistan Mesûd Barzanî 5î kanûne de Selahedîn de yew heyeti bajarî Kerkûk qebûl kerd. Myanî no heyet de walî Kerkûk Eb-durehman Mistefa zi bi.

No kombiyayış de vicnayışî 15 kanûn ser ame vindertiş. Mersûd Barzanî

va, tayê idia kenî ke kurd Hewlêr, Silêmanî, Dihok û heta tirkîye ra kurdan benî Kerkûk ke ê ita de rayanî xo berzî sondiqan. La nê idiyî ne rastî. Ci heyf ke ma hama nêşkayî kurdanî Kerkûk biyarimi Kerkûk.

Hancî Mesûd Barzanî va; mi seranî 70 de Kerkûk dibi

û cuwa pey mi 2003 de Kerkûk dî. Mi dî ke kerkûk qet verd nêşîyo. Hukmat iraq mehsûs kerkûk tepiya verdawo. Semgdi iştat kerdişî kurdibiyyatî Kerkûk a hewce niyo ke ma teber ra kurdan biyari kerkûk. Kurd ke Kerkûk iu amê teber kerdiş e agerî bajarî xo beso.

Selim Cürükkaya

Mirçik û Pircin

Wext ke ma qicik bi, ma yew dew de bi, dewê ma koyan ser de bi. Wext ke bini zimistan, zaf vor varayn, her ca bin siyê, mirçikî veşan mendên. Ma yew pircin girotiyan, yew layo derg û bari bestien pircina. Ma pircin berdiyen myanî vor de tik vindarnayn. Ma kurek eştiyen vor ser, pircin ra duir vindertiyan û serê layi tepiştiyen.

Mircikan vext ke kurek dîni, zaf bini şâ, piyêrî inan firayn û şîni kurek ser niştenî. O wext ma la kaş kerdiyen pircin ginêne ard re, mirçikî bin de men-diyen.

Ma erziyen şînî, mirçikî bin pircin de tepiştiyen û serê inan ti ra kerdiyen.

Wext ke mi no vateyo peyin ê Abdullah Öcalan wend, na ûmî mi vir.

Ez vûna Abdullah pircin a, ey kird ke ey bawer kenî, ê zi mirçik i. Dewleta Tirk zi dûm nûna rue.

Yew serr zêdero ke kirdi ewropa, kirdi amerika, kirdi seri koyan, kirdi bacaran, kirdi dewan veciyenî televizyonan, veciyenî rojnameyan û vûni:

Siyasi iradê ma ho İmrâli de yo, waşteyî ey waşteyî ma yê.

Ma nê kurdî bin zi vinerti, ma gueştariye ey kerd, ma va dê vind, dê o semedi ma kurdana çiney wazeno?

30.11.2005 de awukat şîy Abdullah Ocalan ziyaret kerd. Ey semedi ma kurdana çiney nêwazeno, ê eşkera kerdî. Wext ke ma wend, ma fehm kerd ke ma qeldiyey bin pircin.

Bo Abdullah Ocalan semedi ma kurdana çiney nêwazeno, ez şîma re binust:

1- Kirdan re dewlet nêwazeno

2- Kirdan re otonomi nêwazeno

3- Eskeranî tîrkan re taway nêwazeno

4- Destûrê tirkîye ya bin gehin qebûl keno

5- Meclise tîrkan re hurmet keno

6- Konfederalizm semedi kurdana nêwazeno, ê komel ke hê tirkîye de ê, ê piyêrî piya kar bikerî, na bena konfederalizm.

7- O yew Mustafa Kemalo newe wazeno

Hadîseyî Şemzîna û dewleta tirk

Hespî Aydin

Hetî ma de yew qal esta, vûnî ke „ti hanc haniki çi tiyesera dûni?“ Na qal se medî armancanî nemiteyana yena vatis. Dewleta tirk zi hanika provakasyonan dima. Tayî hêzî tehemûli verşiyayışı tirkîya û Rojhelata bênatîn nêkenî. Tehemul dewleta federala kurdistan nêkenî. Tehemûli kriteranî Kopenhagen nêkenî. Tehemul qalkerdiş û qebûlkerdiş kurdan û persa kurd nêkenî.

La hetanî çi waxt!

Dinya de û Rojhelata bênatîn de zaf çi bedilyeno. Xelqî feqîr û bindest haniki heti Azadî û demokrasiya mesafe genî. Tirkîye de zi na proses hanika yena minaqaşa kerdiş. Polîtikaya heştay ser neşkena biyero bedilnayî. Telaş û provakasyonî dewleta xueri nayrawo. Badi Sursluk na ray zi Şemzînan de aktori dewleta xueri suc ser ameyî tepiştiş. Sarî Şemzînan hîre bombacî torî bombayana, planî kişîşî welatparezana û dosyâna tepişti û dayî destî dewleta legal. La dewleta legal merdimî xo hanc veradayî. Yew itirafî tena hepiskane de verda. Bi taye

itirafçiyana wazeni merdimanî dewleta xueri bê suc ramiyecnî. Yew qal esta vûnî ke kutikî yew çalonî yew bin nêdirnenî.

Verba biyayeyanî Şemzînan, Gever û Çolemerg protestoyî spontan viraziyayî. Bi henzaran

kurdan ita de dewleta xueri lanet kerd. Nê protestoyan de cend kurdî kişiyayı. Dewlet Gever de bi nizm re-firdayışı hawafiranî F-16 waşt sarî kurd bitersno. Biyayeyanî Şemzînan cîmî sarî tirk û kurd akerd. Zilm û neheqê

dewleta tirk torî dek-dolabanî ïnana ameya verî çiman. Zilm û kişîşî insanan hin nîno nimitîş. Cinawir ho ayseno. Gani kî hin riyeç dima nêgero.

Yew generali tirkan semedî bombaciyyî Şemzînan „O hol

yew qic o“ vûno. General Turkeszi cend aşm cuwa ver semedî inisiyatifi roşnvîranî kurdana vatib ke roşnvîrî kurdan zi çi yi? General Özkok zi vatib ke nasnamayı tirk semedî piyerê etnisiteyanî tirkîye bes o. Ez te de yew problem nêvînena. Ki vîneno ke generali tirkan cend kevneperestî û tepiya mendi. Înan xo şovenizma tirkîci ra nêxelisnawo. La heyat û xo verdayîş gelan diktatoran zi tûno rayerî ser. Înan quwet û zilm ra mehrûm verdeno.

Dewleta tirk teberî qanunani xo ya hadîseyan kena. 1923 ra hetanî ewro roj tim û tim politikaya mîsakî-millî bi ziwarbazeya, bi kişîş û hepiskerdeşî muhalifana rûmit. Serhîdanî kurdan bi qetîlamana dâyi vindarnayî. Tekoşînî semedî demokratizekerdeşî tirkîye bi hepis û surgunana tepiya est. Ewro roj zi wazeni bi provakas yonana tekoşîn û existinbiyayî kurdan tepiya berzî. Sarî kurd ser de firnayî. F-16 yew ecize ya. Penî na politikaya tirkcîtie hanuka aysena hin. Tekoşer û sarî ma re hêna zaf çimakerdiş û hîşarbiyayî lazim o.

Kurd zi wazeni xo biresnî behr

PK - Dewleta federala kurdistan wazena yew filo awan bikero. Dewleta federala kurdistan sere da dezgeyî behrewanî yê enternasyonal (IMO) re ke bibo endamî no dezgeyî.

166 dewletî endamî IMO yê û no dezge giredayî yewbiyayî miletan o. Nika sekretî peroyî è IMO Amiral Eftimous Mitropoulos o yewnanî yo. Dewleta kurdistan yew aşm cuwa ver bi wasitayî wezîri teberî iraq Hoşyar Zebarî ya sere da IMO re.

IMO hette kû viyert kombiyayî xo è 24. Londra de viraşt. No kombiyayî de Neçirwan Barzanî sekreterî IMO de qisê kerd û ard ziwan ke mintiqayî Çin Hong Kong û Macua û girê Danimarka Faroe zi endamî IMO yê.

28î teşrine- 8î kanûne 2006 de IMO İstanbul de kombiyayî virazeno û o qede ayseno ke no kombiyayî de temsilkarî kurdistan zi ca bigero. Tirkîye nika re ecizbiyayî xo nişan dûno.

Dewleta kurdistan semedî êrnayîş 10 gemiyan şîrkîte Norveçî DNO de qisêkerd. No semed 500 henzar Dolar abiryayî. Pê nê gamiyan petrol yeno kiriştiş. Her gemî de 100 henzar DWT tankerî petrol gena. DNO yew şîrkîte Norveç a û kurdistan de gérana petrol. DNA yew mude cuwa ver nêzdi Zaxo de petrol dibi.

Merdimanî Saddam bi makînyî qiyma îşkence kerdiyen

Bexdat - Mehkimayı Saddam no heste zi rûmit. Na raya hîreyina ke Saddam veciyeno mehkîma. Raya verin mehkîmayî saddam de yew şahad qisê kerd.

5î kanûn de mehkîmayî Saddam de Ahmed Hasan Muhammed sey şahad ifade da. 1982 de dewê Duceyl de 148 kesî kişiyaybi. Şahad Ahmed Hasan Muhammed no derheq de ifade da heyeti mehkîma: Şahad A.H.M va ; merdimanî BAAS camiyerd, cîmî û qicî piyer piya tepişti û te de berdi. Myanî cîniyan de zaclûn zi bî. Înan qoli, lingî insanın şikitî, işkence

kerd insanan, myanî hacetanî işkence de yew makînayı qiyma zi bî. İşkencenîyan ge-ge insan ganî ganî eştiyeni na makîna. Zafê nê insanan merdi. No roj yew rojo paşime bi, la sey roja mahşer bi.

No heste Saddam pa birayı xo Barzan el Tikriti ya veciya mehkîma. İfade şahada pey Saddam Huşeyîn û birayı ey derheqî ifadê şahad de qisê kerd.

Dozgerî na mahkîma kerdeşî Saddam Huseyîn Rizgar Muhammed Emin o. Rizgar Muhammed Emin kurd o.

Sarî mehla myanî çamûr de mend

Çolîg - Mintiqay Çolîg duzaxaç de kanalizasyon teqa, her ca myanî awa pîs de mend. Na awa pîs sihatî sarî mehla tehdît kena. Blediya û TOKİ kanal nêvirazanî No rid ra sarî mehla dest ci kerd bi xo virazeno.

Mintiqay Duzaxaç de banlerzî 2003 ya pey afatzadeyan re banî

virazeno. Name na mehla Uydukent o. Nê banî TOKİ viraşti. Sarî mehla vûno gereka seri borulan verî bi herr û kûm bigeriyo, la înan seri borulan bi kerran giroto. No rid ra zi borî teqayî. Mehla ha myanî awa pîs de a. No zi talîkeyo, no qede şuero, mehla de neweşiyê tîfo bena vila.

PKE venda Kurdanî Başûr da ke rayanî xo bidî

PK - Platformî Kurdanî li Ewropa (PKE) semedî kurdanî kurdistana Başûr ke ewropa de ciwyenî yew vilavok kerd vila. PKE kurdanî ewropa re wazena ke ê semedî viçnayîş Parlementoyî iraq şuerî sondiqan ser û rayanî bidî listeyî yewbiyayî kurdistan.

لہ رقی تو دھنگ دھنگ

ٹاشنی - ہولہند

بز نهادهی میزان که کوردم و به کوردی
دهنسم و دم خویشمه... له بدر کوهه که
ناسنامه کوردم پیش و ولا تکام ناوی
کوردستانه... دهنگ دعدهم و مدحه سر
پرسنی دهندگان. نیمه کورد. بین وا به تایت
خیرا له یادمان بیجتهوه که دوستانی کورد
هیچ کات پردي شورجه شاری گارکولیش
بسیر ناچیتهوه له سالانی شدستکان گه نفر
کات کوردی کدوا و سعلته له بدن. دهندگی
خیزان بز یوسفی خوبیان له دزی تبوردگان و
عمره بهرز دهکدهوه و دارای هاف
زمودت کراوه کابیان ده کرد... بو یادی که
رزانه، نیمه کی کورد دهیت دهنگ بدھین و به
دهنگ دانی نیمه هتاویکی نوی له کوردستانه و
هه دانت.

منی چیزی و پیشمارگی نداشین، دهین
چه کنی دمدم نه مرز هونر و دهنگان بینت.
دهنگ دهدام له رقی دوژمنانی کورد که
کوردم.. نیمه کی کوردنه نه تغیرها، بتو دهنگانه
قالاییکی پتویی باربدینن، که هیچ دهنگیکی
تر ناتامزو خیتن و هارددم پیشمارگی
سازدم بین بو دهنگ دان و پشت گردی کردن
له پرسهی بوزانه و پاره و پیش چو روشنی
کوردستان... من دهنگ دهدام تا تزیارا و
ترکه لان و لیلان و زمیور بگریته و
باوهشی کوردستان.. من دهنگ دهدام تا زاب
و چیزی حتمین ساغ بکمه ومه بو دوژمنانی
پیر تمسک که وا نهانن کورد رسیده وی ووشک
دهبیت و کوتانی بیت میله اتی کورد، که رسیده
کش کرا جاریکی شر رسیده و شک کراوه کان
چرویان دزگرد ومه.. ئه گهر تهمانی ئه و داره
دوو سید سالیش بینت، جاریکی تر هر چرز
دهکاتوه هه تا نیمه کورد دهنگ بز بدھین..
که دهنگ دمین و ویزدانم ثاسوودهن.. باوهری
کوردایه تمی ثاسووده قدر دهیت.. دهنگ دهدین
بیز سنوری کوردستان.. دهنگ دهدین بز
مانووه مرؤفی کورد له چیزی نثارات و
دهشت حامدین..

من نه گهر نه چم بز دهندگ دان: شنیدی چون ناوی
خوم بانگ یکم! چون سفروزی کور دستان
دیواری یکم و چهارم! نه ته و مین کورد پاس
بکم! همرو کاس دهنگیان داوه.....
بز چوی لعیبر چه دند کسینک؟؟ من دهندگ نه ددهم...
من روز گاوره تترم لو چه دند کسمه من روز
به هیئت تترم لو اچه دند مروفه... من گاوره تترم
له چیا و قسلاکان چونکه له رقی تو روشنیکی
و مکو تو دهندگ ددهم..... ■■■

گوڏه ریبه کان

بکن تاوهکو دادگا حوكمی خوي
پاسه رياندا بدات و هر هيچ نه بيت
كمس و كاره كانيان له زينداندا، ده قوان
سردانيان بکن.

شنه و رووداوان، نهونهديان
به سه ردا تينه په پيووه، تاوه کو بکوژي
بورانيه کان نهاناريته، بويه بيوسيسته
نگوچه کانيان ٹاشکاراکهن و قوربايانه کانى
ھردو ولاش قره بيو بکريتنه و، به
شنه هيد و قوربايانه کانى ئهو سياسته
چوھاتي ئهو قوتاغه له قله لم بدرین.

ئۇ توپىدە خالكە لە كۆمەلگاڭى
كۈرۈدەوارىدا، ئەگەر رۈزىش نەبىن
ئەووندە كام نىن، حىسىتىيانتىن بىز نەكىرىت
و فارمامىش بىكىن، بۇ يە پۇيىستە
ھەرجى زۇۋەرە، ئۇ تو دۆسەلاتە
بەر پرسىمارە ئۇ دۆسەتىيە بەخەن
سەرمىزى كۆپۈونەوە دۇوقۇلەيەكىانىن و،
ئەنچامەكائىنى بىن پېچى و پەنا ئاشكرا بىكان
و بىيازىكى سېبى كراوېش بەخەن دەستى
خاۋەن قورباجىنەكەن. تاۋەككىر چىتەر لە
دەلە راۋىكى و چاواړوانى لە دەركادانى
خۆزشۇيىستەكائىنان نەكەن.
ئەگەر پارتى و يەكىتى بە تەنگ خەلکەوەن
و، لەكاتى پۇيىستىدا موجامەلەيان دەكەن
و داواى دەنكىانىن لىنەدەكەن، چىز بە
دەيدىكى واقىعى و شارستانىيە لە پېش
چاۋى كامىرلاك دانىيان بە ھەلەكائىنان ناو،
داواى لېپوردىنیان لە خەلکى كوردىستان
كىركد، با ئەۋەش بويىز بىن و چارنۇرسى
ئۇ شۇين بىز و گۇر غەربىيەن ئاشكرا
بىكان، كە رۇزىكى لە رۇزان لە پىتاواى
ئۇواندا خۆزيان بىن و دەردە بىردى. ■■■

جگه لهو هش زه مينه که شي ئو زه مينه
جاران نبيه و خله که کش ئو خله که ئي
جاران نبيه، کويزانه هېنگاو بىتى و سپى
رهش له مەكتىر جىا نەكانتەوە.

اکه مهیستی من له دهور کردنه و هی ئو
میزیزووه تاله، بیرخستته و هی دۆسییکی
قەرامۇشکاروه، كە دۆسیی و نبیرو
چاره نوسى نادیارەكانى قۇناغى شەپى
او خۆزىيە.

کوکره کانی کو شهربه دزد او آنه، به دیدن
میندام و لاینگر و هه وادرانی هه ردو ولا تا.
بیستاکش له گلدا بیت، این سه رو شوین،
به تابیه دیش نه وانی له کاتی شهه کاندا
نه زیر دمه لاتی نه یاره کانیاندا، خریکی
پیلان دانان و خه باقی زیره مینی بون،
پاش ناشتبوده و هوی کشتی و دانان به
په شمانی خودی سر زکان و دلوای
لیبوردن کردن له جه ماوره کاتی
شهه وش هاتوره چاره ندوسی ئو خله
نادیارانه ناشکرا بکریت ئه گهر:
• نه اون، به رسمی به که س و
کاره کانیان رایکه یه ن و وفا نامه یه کیان
بدنه دهست.
• کو زراون، شوین و کاتی کوشته کانیان
ناشکرا بکهن تاوه کو که س و کاریان،
ترمه کانیان جاریکی تر بینزه وه و
له قهیزانی دله راوکن و مان و نه ماندا
نه زین چیتر دایکه جگکر سوتوهه کانیان
له همه و شین و شه پز و پرسه نامه کاندا
بهاوی پر له فرمیسکه وه نه لین ۱ کوره
گور غریبیه کانمن ره)
• ماؤن و له زیندان، تسلیمی دادگایان

له هلهقراو و ثارام لیپراوه کانیان.
جهنون که س و کاری بارز آنیه کان، له کاتی
که رانوه و هی ترمی روژه کانیان سه زه رای
شهسته با اند فر مسک هست.

شادمانیشیان دهرده بربی به گفرانه وه
دووباره شاردن وهیان له زیندی باب
پایرانیان. نهگهور له ماوهی حومکی
ریخچایه‌نی سه‌دامد، بدهیان گزبری
بکوهمل و همزاران سرهربازی وون و
کوئر غربیب همیت، ثوا له کورستانی
خرشماندا له سه‌ردستی خزان له

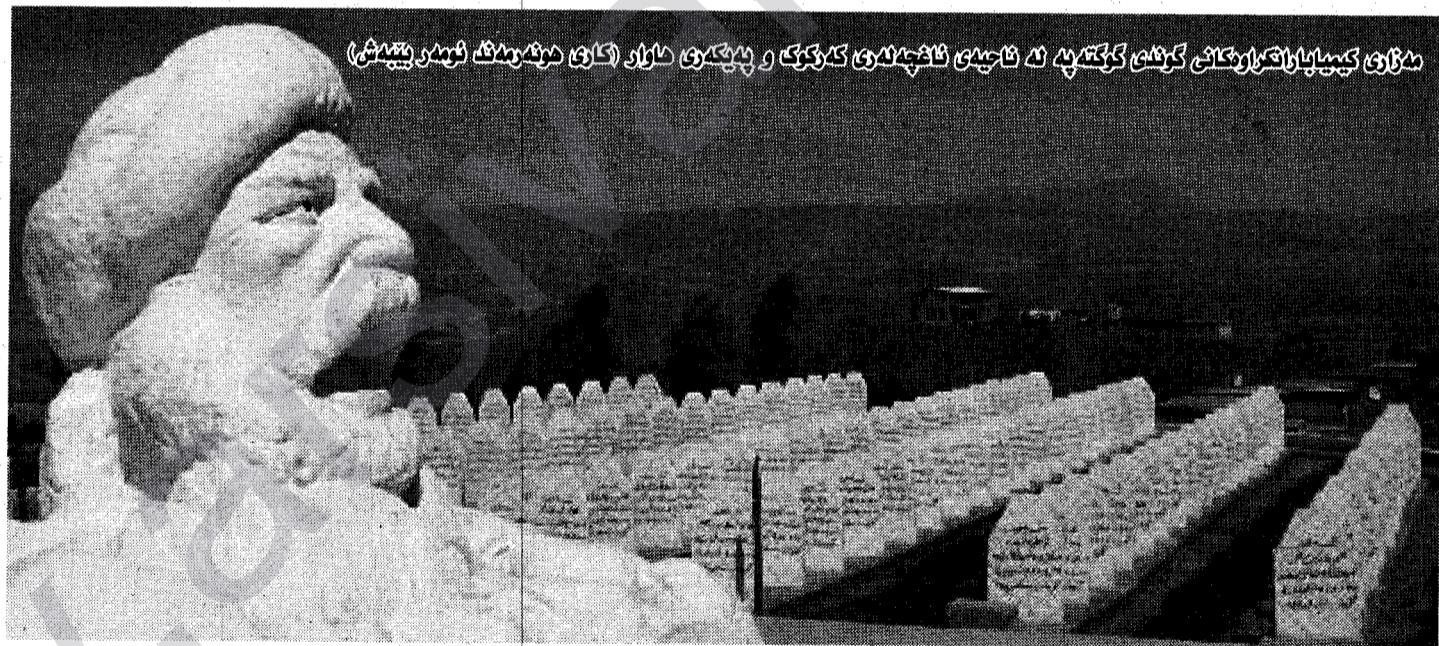
ماوهی شهري خوکزیدا که همه مو
ييه ته کورديه کان، دوزاوي يه کو مين ثاو
شهريان بون، ئەگەر يە سەدان شوين
بىزرو گۈزى غەربىي لىتىه كەۋېتىتە وە ئەوا
دەلىنمايىه وە، دەيان مۇرقۇ لە باپەتەمان
مەھىيە و كەس و كارهە كانشىيان لە ھەمان
جاوارە نەيدىدا دەۋىن.

من نامه ویت برینه کان بکولینمه وه، چونکه

برو ناکم هیچ کورد، هنر بهو روژگاره
تالله بکات و خون بهو قوانغه پر له
شکسته بینیت، به تایبیتیش ئوانه‌ی له
گارمه‌ی ئو واقعه‌دا ژیوان و پريشكى
ئتو ئاگره دروپته‌ی كس و كاره‌كانيان
كدردون. برواش ناکم جارييکى تر، هیچ
سسه‌ركده‌یه‌کى بکورد به تایبیتیش يه‌كىتى
و پارتى، زاتى ئوهبکان، سه‌گەر
له يه‌كتى بگن^{۱۰} و له كەمبىنى شەرىيکى
دۇراودا به هزاران فيشهك بەقىتنى و
كۈرى خەلکى پەش و پووت به كوشت
بدەن. هەروەك له ھەممۇ موناسىبە و
تەنگزە سياسييە كانىشدا، ئو سەرکردانە،
ئۇ راستىپەيان دووباره كەزدۇتە، و،

سماعیل تهیا - ئەلمانیا

ئىستاكەشى لە كەلدىيىت، كەس و كارى ئەنفالكان و شوين بىزەكان، تروشكە هىوا يەكىان ھەرمماوه، كە رۆزىك لە رۇزان بە يەنە كەس و كارەكانيان شاد بېنەو.. هەرچەندە ياش دەزانىن، ئەوانە لە زىياندا نەماون، بەلام لە كەل ئۇھەشدا، وەك ئەو دايىكە تەمنەن حەفتا سالە دەلىت: "ھەمۇر كاتىك چاوم ھەر لە دەركايد، يەلكو ئۇھە خوايى رۆزىك لە رۇزان، كوربە ئەنفالكارا وەكەم لە دەرگا بىدات!!" ئەو خەلکە چاوبەروانە، لە كەل دەلىنى بۇونيان لە نەمانيان، چونكە تەرمى كەس و كارەكانيان نەدۇزىيەتتەو، يان شوين كۆرەكانيان نازانىن، ئىستاكەش كەلەكىان نەكە وتۇتە عەرددۇر، زۇرىھىشيان لەو چاوبەروانىيە دۇورو درىيە و بى كۈتابىيە، كىچى دوايانى كىرددۇر.. بېزىھە حاڙن، ئەوانە زۇر بەختوەرن كە سوراغىكى تەواويان دەست كەووتۇه، يان تەرمى خوشەويىستە كانيان دۇزىيەتتەو، چونكە هەرنا دەتوانى سەردانى كۆرەكانيان بىخەن و سووکە ئازامىك بىگىرنەو بېز

په‌یامی کورد ئاماده‌ی بلاوکردن‌وهی ریکلامه‌ی بازرگانی و بروسکه‌ی پیروزبایی و پرسه‌نامه‌یه به‌نرخیکی گونجاو

قرنیال ۶۲۲ تا ۷۲۲
وريا و به ناکابه له خوت
سه باره دت به باری ثایبوریت
و زینده هوی نه کیت چونکه
نه گدری نهود همیه تووشی ناسته نگ بیت.
زماره بخت ۱۳.

دوانه (جمن) ۰۵۲۱ تا ۶۰۲۱
 مارویه کی زور تالوزه و چاکتر
 وای، هیچ هنگاریکی تازه‌ی
 تیدا نهست، چونکه کوشه‌لیک
 کوسپی نایاسایی له ریگه‌تان، ژماره‌ی
 بهخت ۱.

کا ۴۲۱ تا ۵۲۰
ئام ماھەیەت تا رادەیەک
باشە، بەتاپەتى لە رۇوى
پېۋەندىيەكانتەوە، بەلام دەبىت
ئاكات لە خۈز بىت چۈنكە مەترىسى تووشپۇرۇن
بە رۇودۇدا هەمە ئازماھى بەخت ۱۹.

کارهای ۲۲۱ تا ۴۲۰
ماویه‌کی پرهست و روزاندن و
نه‌گیری روونه‌رودبیوته و هشی
تیندایه، هول بده به عقل
چارمساری گرفتگان بگایت، زماره‌ی
به خت. ۲

کاروں کا نیا طبقہ

دوو پشکن ۱۰.۲۲ تا ۱۱.۲۱
خوشی و بهخته و رزی چاو مریت
دکات و، همندی گری تالوز که
بیزاریان گردبوویت، لعم ماو هدا نده کوریته وه
زماره دی بهخت ۱۲.۳

فاریک ۸۲۲ تا ۹۲۲ خوت له گیروگرفت له که ل
 که سانی نزیکدا لابد،
 به تاییه‌تی تو هندی کات له خوچتاوه
 هدله‌جهیت و، باشان په شیمان دهیته‌وه،
 زماره‌ی بهخت ۶

کوردستانی ۶۵۶۹۰۵ و لات له جاوه وانی
دەنگل انداده لستی هاپلهانشی رەمازه . ۲۷

دیسان زن با ئاخوه

ପ୍ରକାଶନ ପରିଷଦ୍ ମୁଦ୍ରଣ କରିଛି ।

نیو ہلہ مور ساریا وہ بزرگی زیستی پیغمبر حضرت مسیح کو زندگی ادا کی، بسیتی

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ ଓ ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର

卷之三

କୃତି

三

સુરતાંક

دریج و اسپیه هدروا ندوش و را پی کامپانی

卷之三

卷之二

三
九
之
說

لە کوردستان بە کارهینانی کۆمیوتوه ریوتە دیاردهیە کی گشتى
بە لام کىشەشى دروستکرددۇوە

لیرهدا راستیه کمان بز دهرده کو ویت، ته ویش
سامه لای به جنی و نابه جینه له گه ل هر جزره
شتنیکا که بز هر یه کنکیان هؤشیاری کۆمه لایه تى
که رهه کو و پیویسته له گەن هاتنى هر جزره شتنیکا
هؤشیاری تاک به هەند و رېبکیریت و دەزگا
پەروزدەمییەکان رۆلیان ھېیت لە پەروزدە
ئۇنى و هؤشیارکەرنەوەی تاکەکان بز بکارھەتتى
ھەر جزره شتنیک لوانە. ■■■

و مه عریفی به کاری ناهیتن. ئەگەر چى ئەمە تاوان
ئىننى، بەلام بىگومان لە كۆمەلگى ئېمەشدا ھۇشىيارى
سىكىسى نىيە و ئەمەش تاکەكانى ئىئە و بە تايىبەت
لاۋەكەكانى ئىئە تۇوشى تەخۇشى كىدوووه و زۇر
لاپايانى خراپى لە پەيوەندىكەكاندا دروست كىدوووه و
لىڭىزدە رەزلى دەزگا چەرورەدەيەكان بە ھەندەدەزانم
و دەخوازم لەسەرى بۇوهستن و كارى لەسەر
مەكلەن:

کوچمپیوته‌ری ته بیت و زوریشیان که نتترنیتیشی هه یه
و ٹمه‌مش خله‌لکی ثیمه فیری ریزگرتن له کات ده کات
و په دنیای ده روهه‌ش ده یابه‌ستیتیوه".
لاوه‌ند عه باسیش له روانکیه کی دیکوه باس لهم
پرسانه ده کات و باس لهه ده کات که گنجه‌کان
به هژشیاریه و مامه‌للی له گهله ناکهن و ده لیت:
"نهو دنده‌کی گنه‌کانمان بز بینتی سایته سیکسیه کان
اه‌جنه سیه، گهه‌نن، ننت، ٹهه منده به کاره، ذاتسته

گەزجىگ :
 "ئەۋەندەدى گەزجەگانلمان بۇ
 دېتىلى سايتە سىگىسىيەگان
 دەچىنە سەر ئەنۋەرنىت.
 ئەۋەندە بۇ كارى زانستى و
 مەعرىفي بەكارى ناھىيىن.

به داد اچوونی / لایه‌رهی کوچک - هولیتر

روزانیک هبوو که کومپیوتەر ئامیزىتىكى نامۇ بۇو له كوردىستان و تاكى كورد زۇر كەم ئاشنای بەكارھىتىانى ئەم ئامىزە بۇون، تەنها له ھەندىتكى له كۈمپانىي و يېشىك لە فەرمانگە كەندا نەبوايە.
بەلام لەدۋاي گۈرانكاريي خىراڭان و كىرانەوهى دەركاڭانلىش، كوردىستان بەشىۋىمەكى زۇر فراوان ئاشنای ئەم ئامىزە بۇو، وەتكۈنى نىتەكتەنلىش تاواوى ناچەچەكانى ئەم ھەرىپەيان داگىر كرد و ژمارەبەكى زۇرى خەلک روپانلى كرد و له مەلەكتەنلىشا بە فراوانى بەكار دەھىتىت و كاتىكى زۇر له ژياني روزانىسى تاكەكانلى خەلکى ئەم ولاتە دەگرىت، بەجۈزىك كە له زۇر مالدا كىشىي دروستكىدوووه. (فازىل خالد) ھاولاتىبەكى تەمەن ۲۵ سالان لەم بىارەيەوە دەليت: «خەلکى لەمەر ئىنمە تا ئىستاھۇشىيارىيەكى وايان ئىيە كە بتوان مامەلەيەكى رىنک و بىنک لەگەل كاتەكانلىان بىكەن، لېم رووشەوە بەكارھىتىانى ئەنتەرنېت و كومپیوتەر بەگشتى كىشەي دروست كىدوووه، بەتاپىت لاي ئۇ پىاوانەي ئىنداي ھەيە و ژەنگانيان ئىستىعابى ئۇو ناكەن پىاواكەكانيان ۴۴ سەھەرات لەسەر كۆمپیوتەر دانىشىن». بەلام رۇزا عىباسى تەمەن ۱۸ سالان بە پىچەوانەوە لېم مەسىلەلەيە دەرۋانىت و دىياردەي بەكارھىتىانى ئەنتەرنېت لە ژياني روزانىنى خەلکى ئەم دەقەرە زۇر ئەم ئەنلىك دەنەتەم، دەنەت: «كە ماڭا ھەيە كە

په رسی گورد و مامه لهی نابه جن له گه ل ئافره تدا

ئەمە پرسىيگە پەيوەندى تەنها بە^١
بەرپرسانەوە ھەمەم، يان حاڭلەتىگە و
يېڭى لە نەخۇشى تاكەكانى كۆمەلگەرى
كوردىغا نىشان دەدات؟

نه‌گهر چی ئەم پرسیاره لای زورمان
و هلامه‌کەی دیاره بەلام هاواکات یە کیکشە
لەو پرسیارانەی کە زور لە کەسەکان
خۆیانى لى لادىبەن. كواتە ئەم پرسە
و هەك کیشە يە تانها لای بەرپرسان نىيە
بىقدەر ئۇوهى نەخۇشىيەكە و پەيووندى
راستە خۆزى يە سىستىمى پەزروەردەدەو
ھە يە لە كۆملەكەي ئىئىمە و لاي خىزانى
كۆرۈد و لە قوتا باخانە كاندا. هەر كاتىك
پەيووندىيەكاني نىوان تاكە كاتنى ئىئىمە و
نۇوان كور و كەچامان ئاسلىي بۇونەتەو،
ئۇوا ئەم حالە تاش ئاسلىي دەپتەو و
لە نىويشىياندا بەرپرسانى ئىئىمە و بىباوانى
دەسە لاتمان خزيان گەورە دەكەنەو و
و بەهاكائىنان لەپەر دەم ئافەرەتتىكى فرى
نادەن و نايىكەن قوربانى حەزىزىكى
ماهەدىي. ■■■

تیمه توشی دهین. ئاویش مامەلەی ئەشتانەیە كە لە تەمنى ھەززەكارىتىياندا نەيانتوناينيۇ پۇتوھى خەرىكى بن. چونكە كاكاتايىك دەبىنى پەرپەسىنخ خەزى بچوڭ دەتكاتەن وە لەپەردەم ئافەرەتىكدا و ھەموو بەھا كۆمەلایتى و گىشتىيەكەن لەدەست دەدەنات لە پېتار موئارەسەي حەزىكى تاكخوازىدا. لېرەن وە موئارەسەي كەسىكمان بۇ دەرەدەكەۋىت كە توشى نەخەزشىيەك بۇوە، كە دەكەرەتتەو بۇ خەفەي ھەموو ئەشتانە لەتەمنى ھەززەكارىتىدا نەيانتوناينيۇ مامەلەي بىكەن.

سدها ند
ئهگه رزچي ئوهى كه باسى دەككىن
و دەھمۇيت باسى بىكم نەخۈشىيەك
نىيە تەنها لە كوردىستان و لە كۆمەلگەي
كوردىدا ھېبىت، بەلكو شىتىكە لە ھامو
كۆمەلگەكاداندا ھېيە و ئەم ئاماڙىيەش شەم
تەنها ئوهى كە دەھمۇيت بىلمى پرسى
مامەللى ئابەجى لەكەل ئاقفەرەت لاي
بەرپرسى كورذ يەككىكە لە دىياردە
كۆمەلگە ئەتكەن و وەستانى دەھمۇيت.
ئەگەر باس لە پاشماۋەكائى كوللتوري
بەعس بىكىن، ئەوا مامەللى ئابەجىي
بەرپرسان امەكە، ئاقفەرتا يەككىكە لە

دیکتاتوری دشمنی درگذشت.

بهرده و ام خه ریکی ئەنچامدانی کاری خزیتى

نیاز جاف

卷之六

8

و هر بہ ہزو شم مارسٹے چوتھی
کے تاواناریکی وک "پرزاں تکریتی"
لے پردهم دادکارا دروشم دھکشیت بے
میانی دیکنائزد سهر شوز و کھی بڑی ا!
هر خودی نہام تاوبارہ دروشم
دادکیکردنی پسدردا زال دھیت، پردو
عیراق کے داشتتہ دراما لیکیکائی بے
شیوازیک بے رغہ دھیت کے رومنی
بیشورو دیکاتوری دیکاتوری
کے تاواناریکی وک "پرزاں تکریتی"

پورنلند کوہستان میں ووجہی ہردوو سسروک
مہولی میں ووجہی ہردوو سسروک
بازنی و تالیبانی و پیشیان پیچیران
باڑنی و کوسرهت رسول و زبوروهم
سالخ و دهیان کھاسیتے تر لہ پاشوری
تاؤ دا لکر نہ روئی کورنستان
بل ایباشکردی دھسے لات لہ نتیر
نه کانی کورنستاندا، ہوا کاٹ لہ گل

حدسهن ملودرانی - نئمانیا

بُوسته ر و بُر و کانی لیر نهی بلازی
هدلیر اردنه کان بو ههولیر

و غهش و روون و پیکر له سیاسه تقدارانی هیزه کورستانیه کان، گرجی رهایه به لام ناکریخنا و زده و توانلی یهوان دینی له

A black and white photograph of a man in a suit and tie, looking slightly to his left. He is standing in front of a dark background with some foliage visible at the bottom. The image has a grainy texture and appears to be from an older print publication.

هیچ یعنی حکم نهادت ای هر لمسر تاواره که خود را داشت! همچنان که بدویان مارسنه شفوقی لدم جرده که نیست ای مارادی ایه سزا سپاهی و دن رزگار کو مهربسته کلاره دهد ریشه که مخوازن ناکات و هر دینیت کو میستور ایه ل دیگرانه کی نزدیکی تامی کو پهنه که هزاران می توانیان پیدا مهالوسی بجهنن! ■■■ nezajaff@gmail.com

ٹیکاداری

**لیژنه‌ی هه لسورینه‌ری کارویاری لیستی
هاویه‌یمانی کوردستان . نیتاالیا**

فهنيزيا: له وولاتي ثيتاليا چهند کزبر و
کۆپۈونووه له شاره جىجاڭياكا كران،
ھەروههلا له شارى ھەنېزىيا كە پىكھاتىوون
لە ئۇيىتەرى پارتى ديموكراتى كوردىستان
پىزاز قادر (و نۇيىتەرى حۆكمەتى ھەرىم)
و يەكتىي نىشتمانى كوردىستان ئازاد
فەخرىددىن كارگىزى كۆمىتەتى ئىتاليا
و بارپىرس و جىڭىرى كۆمەلەي كورد لە
ئىتاليا نىسماھەدىن داود، كامەران قانى،
ئەندامانى بالاي لىزىنەيەي مەلسۇرېتتەرى
كاروبارىيلىك لىستى ھاۋپەمانى كوردىستان
لە ئىتاليا، بۇ كۆكىدەن وەي سەرچەم
كوردەكانى ئىتاليا و چۈون بۇ دەنگان،
دواتار لىيەنەك دەستى كرد بە كارەككائى
و چەند نۇيىتەرىكى دانما بۇ مەر شازە و
ھەرىمەتكى ئىتاليا، و دانانى لىپەرساۋ
و كارگىزى دارابىي بۇ ئام مەبىستە،
ھەروهە پەپەونىدى كردىن بە سەرچەم
كوردەكان و دروست كىرىنى لىست و
ئازنۇوس كەردىنian و وەرگەتنى ژمارەتى
تەلەفۇن و شۇيىتى نىشتەچىن بۇونيان،
بۇ ئەمش تا بقۇاندرى زۇزۇرىن خالك
بەشدار بەك لەم ھەلبىزاردە مىتۇرۇيە
دا، ھەللىيەت بەرددەوامىش بە ئاكادارى
و بانگەواز له بىڭىرى دەزگاڭكائى
پرەگايانىنەو خالك ئاكادار كراۋەتتەوە كە
بەشدار بىن و پەپەونىدى بىكىن، و بە ھەزى

ثُواهی زُوریه کوردی ئیتالیا پیکاتوتو له کورده تازمکان و بینجکه له براوهرانی
 کون، زوریان له باریکی تایبەتی گوزدەر
 بەکن و زیان بارپیوه دەمەن، چونکە
 وولاتی ئیتالیا بە براورد له کەل و ولاتانی
 تری ئورپوا هیچ سۆزشیال و یارمهتیەکی
 ئوتۆزی نیه بىز پەناھەندە بە گشتى، ھەر
 بۇیەش خەلکەکە زُوربەي بىن كارن، وە
 رەھاوى دوررى شۇيىتى دەنگان كرا،
 بىريار دراوه بچىن بۇ شارى مويىشىن
 (مۇنەكى) لە ئەلمانيا، وە دورىبارە ئاكىدارى
 ھەممۇ لاپەك دەكەيىنەوە كە خەرجىھەي
 هات و چۈون و خواردىن ئۇۋە له لايدىن
 لېئەنەكەمان دابىن كراوهە ئىتىۋە دەقتوانى بىد
 ژمارە تەلەقۇننەتى خوارە پەپەندى بىكەن
 و بەشدارىن لەم ھەلبۈزىرىنى، وە بې پېتى
 ئە ئامار و لىستانەتى كە لەبەر دەستىدا
 و بەردەۋامىشى لە بەرزىبۇونەوە دايى، تە
 ئىستا زىاتر له چوار تاششەش پاس بېرلى
 خەلک دەبىن بینجکە له وەيىتىكىيان بە
 تۈرمىتىلى خۆزىان ياخود بە شەمەندەفە
 يالەكەل خىزانىكانىيان بە جىا بىز وولاتانى
 تر كە دەچن بۇ دەنگان:
 ئىمارەتىكەن:

0393405680075
0393356163671
03934830488
03933396504299
0393335023980
najarkhoshnaw@hotmail.com

سزادانی به روّه به ری پیش‌سووی پولیسی هاتوچوی همولیر

سه روکی کوردستان رووداوه کانی پاریزگای دهوك مه حکوم ده کات!
راگه ياندنی په رله مانی کوردستان سه باره ت به رووداومکانی پاریزگای دهوك
به نئی بریاري سه روکی کوردستان، لیژنه يه کی لیکولینه وه پیکدیت

تتر گردوه‌ی توندوتیزی به ریا بکات.
ئەمەز کۆمەلەنی خەلکى كوردىستان هان
دەدەن پېشىوانى لە ديموكراسى بىكەن و بە^١
گىانى يەكتىر قىبولى كىرىن بارە سندوقەكانى
دەنگان بېچن، تاۋەك كەشۈريارىنىڭ ئازاد
دا دىيالىزكىنى ديموكراتيانە بىتە ئاواوە نۇوهك
ئۇنجامدانى كارى توندوتىزى دىز بە يەكتىر
كە دەبىتە هوپى لەكەدار كىرىن پېرسەسى
ديمۆكراٽىتى، ھەر بۇيە بە ئاواي دەستەتى
سەرەزكایەتى پەرلەمانى كوردىستان داوا لە^٢
دەزگا پېيەندارەكان دەكەين رىۋوشىتى
گونجاو بىگەن بەر و ھەر كەسىن يَا
گروپىك كارى توندوتىزى دىز بە ھەر
لایەك بەكارىتىت دەبى ئۇنجامەرەنلى ئەو
چىزە كارانە دادكايى بىكىن و سزا بىرىن.
داوا لە لایەن پېيەندەنەرەكان دەكەين زۇر
بە وردى رەھاواي بارودۇخى ھەلىزاردەن
بىكەن بىز ئەوھى بە هەچ شىۋەيەك لە رېزەوي
ديمۆكراٽى دەرنەچىت.

های راهها پیویسته ناوی تندمانی شو
تیزنهای به زو ترین کات دستیشان بگردید
و تنگامی لیکلریونه مکان بگات دهمستان
پیویسته لاین پهیمندار مکان
ئم بیراره جیهنجن بگان.
هار بدم بزنیمه بیرارمان دا و هکی
دیر بیرونی ناره زان خزان نه باره هم
نان او مه هامو کبیونه موکانمان له کل
ریخراو مکان و تویه کزم لا یه تیکانی
کورستان دا بگین.

مسعود بارزانی سرچکی کوردستان
۲۰۰۵/۱۲/۶

راگیاندنی پهله مانی کوردستان سه باره
به رواده مکانی پارچه کای ده زکی

پوچه اواری کردستان نازار...له کاتینکدا
پوژی هلیزاردن نزیک دیستی و هو هامو
لاین و کسینک مافی خزیه تی شو و بر نامه یه
لاین و کسینک ناتی

دسته‌ی سه‌ریزکایه‌تی پهله‌مانی کورستان
شهشی کانوونی یه‌که‌منی نووه‌هزار و پیتچ

شوینی دهندگان له دهه هوهی ولاط
که روزانی ۱۳، ۱۴ و ۱۵ ای ذهتم مانگه به رویه ده چن

بریتانیا

**CENTRE
AVENUE FORTY
WEMBLEY
MIDDLESEX HA9 9PE**

بنکهی دهستان نه بیرمنگام

**Paragon Hotel
Alcester Street
Birmingham
QPJB 1**

سوپر

بنکوی شاری سترکولم
۱. له کهره‌کی "KISTA" شهقامي ۲۱
له پشت "Acafjordsgatan" ۱۹
"Kista Grossen"
۲. له کهره‌کی "SKARPNAACK" ۲۲-۲۴
شهقامي "Pilvingegatan" قوتابخانه‌ی "Tatorpskola"

پنکهی شاری پوتلزیزی
ل که رهک "Angered" شهقام
ل "Spadegatan 3"
ل "ABF LOKal"

نه مسا

**Johannesgasse 26
1010 Wien**

نہ لمانیا
لکھ کی برلن ۳۱۱
Luckenwalder str. 4-6
10963 Berlin
لکھ کی بروکس ۳۲۲
Olympiapark
Spiridon-Louis-Ring 21
80807
لکھ کی بروکس ۳۳۳
Olympiapark
Spiridon-Louis-Ring 21
80807

**Butzwielerhof.U-4
50825 Köln**

هولند
شاری نویریت،
**Kromhoutkazerne
Herculeslaan 1
AB 3584 , Utrecht**

دانیمارک

2300 kobenhavn s 2300
بر زانین: حکمرانی دانیمارک مادره فی
ماتور جزوی ثور دنگه رانی له زده و هدی
کرپنه اکن ده زانین بدهات.

نَّهْ مِريكا
كاليفورنيا

بازدگایی قوسلخانه‌ی هیراگی له شاری موتن

PNA - دوای دوای هندی پیکنکدان له
تیوان هندی له گهجه کانی پاریزگای دهزک
و ئندام و لایه نگرانی یېگت توروئی ئیسلامی
به بیز ماسعود بارزانی سه روزکی کورستان
له برووسکه کدا رووداوه کانی مەحکوم كرد.
ئەمش دەقی برووسکە کیه: کۆملەیک
زانیاریمان بین گیشتوووه کە گوایه هندیک
له گەنجانی پاریزگای دهزک هىزشيان
کرۇۋەتە سەر بارەگاکانی یېگت توروئی
ئیسلامی ئېمە به بیچ شیوه کە ئەو رەقتارە
قبول ناكەين و ئەو کارانە مەحکوم دەكىن.
له کورستان، لە چوارچۈزە ياسايىيەمۇو
کەسىن و خىپەن ئازادە و به بیچ جورىك
نانىي رىگا له ئازادى حزبە سیاسىيەكان بېكىرتى.
داوا له حکومەتى هەرقىي کورستان دەكىن
رىگا له کاره نادرستەكان بېكىرتى، چونكە
ئەم کارانە دىرى پەرسىي ديموكراسىي كە
دەيتىن بەنەمای سیاسەتى كشتى ئىتمە خەلقى
کورستان.
۴- نويتەرى يېگت توروئی ئیسلامى
کورستان.
۵- نويتەرى يەكتى زلائانى ئايى ئیسلامى
کورستان.
۶- دادۇرمىنگى لە دهزک.

رائے یاندنی ها و بهشی کوردی: به دیموکراتیبوونی رۆژهه لاتی ناوەر است و چارە سەرکردنی کیشەی کورد

له زماره‌ی پیش‌بینی "په‌یامی کوره" هه‌والی پیکه‌هاتنی کوئی‌فرانسی کوره له پدرنه‌مانی هه‌رهنسا بلاو بوده، نه‌دهش دهقی دواکاره‌یه کانی کوئی‌رانسکه‌یه که له ۱۲ خاندان له لایه‌ن به شدار بیوانه‌هود په‌سمه‌ن‌سکرا.

PEYAMÎ Kurd

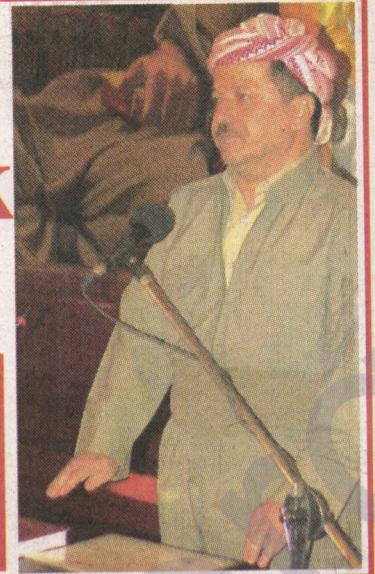
Jimare 66 | Sallî 2 | 09.12.2005

Rojnameyekî heftaney gistiye

Serokî Kurdistan rûdawekanî Dihok mehkûm dekat!

- Be pey birtyarî Serokî Kurdistan lêjneyekî lêkolînewe pêkdêt

Laperey 2

ناونیشانی شوینه کانی دهندگان له دهروهی ولات

لپه‌رده ۲

ئەلمانیا، بەریتانیا، هۆڵەندما، دانیمارک، نەمسا، سوید، ئەمریکا، کانادا

Rageyandinî Perlemanî Kurdistan sebaret be rûdawekanî Dihok

Laperey 2

نزار جاف

دیکتاتوری دوورووی
درۆزن!

لپه‌رده ۳

بەرپرسی کورد و مامەلەی
نابەجى له گەل ئافرەتدا

لپه‌رده ۴

مەباباد قەردداغى

ھەولىر "مەستوورە"
له ئامىز ده گریت

لپه‌رده ۵

قایمۇس ۋایەق

جيابۇونەوە و
سەربەخۇبۇنى كوردىستان
تۆمەتە يان ماف

لپه‌رده ۶

فرمیسک مستەفا

دیسان ڏن يا ئافرەت
و ئەو نازناؤه بەرزاھەی كە
کورد پىيى به خشيوه

لپه‌رده ۷

نيسماعيل تەنبا

گۆر غەریبەكان

لپه‌رده ۸

لە ئەرشىفى ھونەرمەندانى كوردىستانەوە ..

ئاشتى گەرمىانى

پەيكەرە سووتاوه كان ...

لپه‌رده ۹

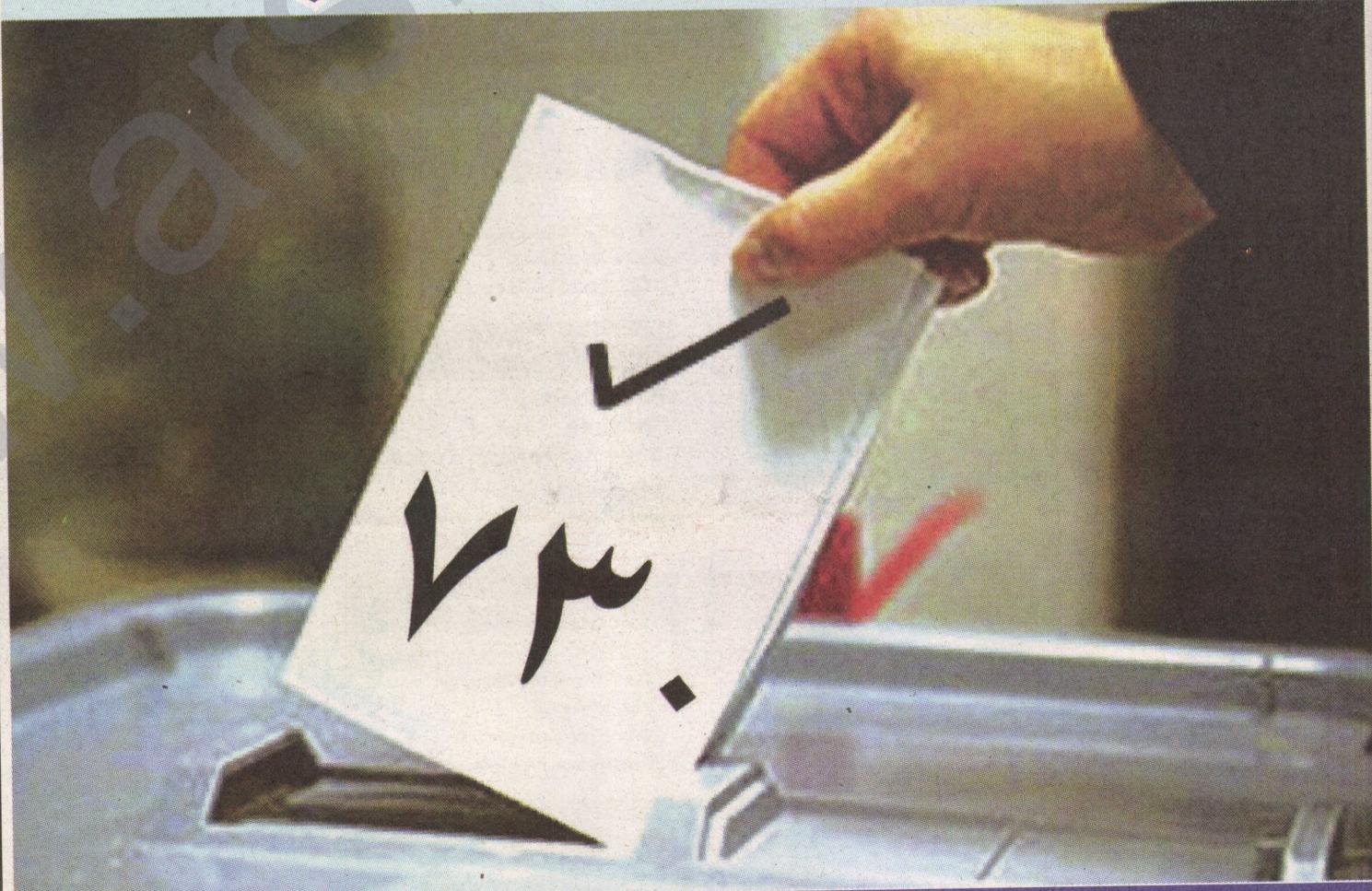
دیدارى ھەندىوت زاھىر لەكەل:

ئەندازىيارى دەنگ "ئاکو"
عومەر محمد

لپه‌رده ۱۰

Beşdarîkirdin le helbijardinekan erkêkî nîştimanî hemû kurdeke le Başûr

Laperey 3

رۆژانى ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ دىسەمبەر، رۆژانى دەنگدانە له دەرەوەي ولات